

ROMERIKE HISTORIELAG

25 FEB. 1987/126 Utdrag av Øvre Romerike sorenskriveris tingbok nr. 13.

1669

(Sorenskriver: Rasmus Jenssønn)

Fol. 1 a.

16. februar 1669.

Astedssak på Kverner i Ullensaker. (Jfr. 25.-5. og 15.-6.-68). Angår oppfyllelse av dommen av 15.-6.-68.

Tilstede: Fogdens fullmektig Mogens Lauritssønn, på Kolbjørn Vårums vegner Hans Flindrum, - sorenskriveren Rasmus Jenssønn, lensmannen Hans Frogner, med flere.

Lagrett: Jens Børgen, Nils Oppen, Oluf Lauten, Hans Lauten, Oluf Børgen, Torsten Kyken.

Det framgår at Gulbrand Kverners bror Jørgen Anderssønn er død, og at han lå lik 6. november sistleden. Gulbrand har brutt opp de forseglede kistene og har pantsatt varene som var i dem, - som han sier: for å skaffe penger til Jørgens begravelse.

Fol. 1 b. Ti er for rett eraktet: Gulbrand Anderssønn skal innen 14 dager skaffe tilstede alt det som er tatt ut av kistene, - såfremt det ikke skal utsøkes av hans bo.

3. mars 1669.

Ekstrarett på Nesteby tingstue i Vinger, ifølge en rikskens stevning etter slottslovens forvalter Hans Jacob Schørts resolusjon av 9.-12.-68 - på Sakarias Lyr her av sognet, hans supplikasjon. Saksøkt: Hans Fusker her av sognet. Angår: 1. 30 riksdaler som skal være levert Hans Fusker til bevaring. 2. 6 tylfter tømmer som Hans skal ha solgt til Sakarias, men ikke har levert.

- Da fogden ikke har gitt befaling til lensmannen om å oppnevne lagrettemenn, kan intet dennegang gjøres.

- Hans Fusker har møtt med sin prokurator Kristoffer Bøger. Likeså de innstevnte prov Børgen og Amund Lyr, Mikkel Fusker, Oluf Nor og Anders Stømner.

Fol. 2 a.

10. mars 1669.

Alminnelig sakkling- og skatteting på Gjerdrum tingstue i Gjerdrum.

Tilstede: Fogden Anders Simenssønn, lensmannen Jens Sørum med flere.

Lagrett: Gulbrand Heni, Hans Brådal, Oluf Kråkvål, Oluf Kulsrud, Halvor Kulsrud, Gulbrand Asmyr.

Leses: Kongelige skattebrev av 28.-3.-68 og 20.-2.-69.

Peder Eset, lensmann i Holter sogn (!) - ved fullmektig Mogens Lauritssønn - saksøker med rikens stevning Klemet Klemetssønn Heni (hennj) for gjeld.

Avsagt: Klemet hønnj (= Hønsi ?) skal betale, eller bevise at han har betalt.

Peder Sørenssønn har også med rikens stevning hitstevnet Gunner Haraldssønn boende på Hønsi (hønsj) for gjeld 6 rdr. Avsagt: Han skal betale.

Fol. 2 b.

Leses: Kongens brev meldende om favneveds lengde. Datert Kjøbenhavn 15.-12.-68.

Fogden har med rikens stevning hitstevnet Jørgen, Gulbrand, Knut og Mikkel Åmot.

Først Jørgen for at han forleden juledag etter prekenen anstilte seg usømmelig med drikk og fylleri, og ikke søkte kirken den ganske jul. Jørgen sier han var syk ~~denne~~ i 14 dagers tid, - hvilket han bør bevise. - Utsettes.

Gulbrand Åmot for at han forleden juledag ikke alene har sammensanket folk til fylleri, - var heller ikke i kirken de to jule-helgedager.

Avsagt: Han bør bøte sin sigt, som dommen skal forklare.

Fol. 3 a.

Mikkel Åmot for at han slo Knut Åmot juledag hos Gulbrand Åmot. Prov: Iver Fossum prøver at Mikkel Åmot slo Knut juledag, og kalte ham en tyv og en skjelm - (o.s.v.)

Berger Erlandssønn og Sivor Ironssønn prøver som Iver. - Utsettes til neste ting - for 12 manns lagrett.

Knut Åmot for at han juledag satt og fylte seg, og for klam-meri. - Avsagt: Hna skal bøte etter loven.

Fogden har også med rikens stevning hitstevnet Nils Bottelssønn for at han forleden jul 1667 kom full til Gutøens kirke, og forholdt seg uskikkelig.

Avsagt: Han bør bøte etter loven.

Fogden har med rikens stevning innstevnt Daniel Gjertssønn (!) for at han fjerde juledag stakk Gulbrand Åmot i venstre hånd med en kniv.

Fol. 3 b. Avsagt: Gjert (!) skal betale 8 ørtuger 13 mørker og gi kost og tæring.

Amund Vang har stevnet Bjørn Olstad, Harald Finholt, Oluf Sandum, Jon Høsen og Hening Tori til å prove om noen løsen-penger, pant og annet.

Bjørn Olstad prøver angående Engelbret Tæruds sak (jfr. 7.-12.-68).

Hans Mo og Hans Hønsi er også innstevnt til å prove.

11. mars 1669.

Alminnelig skatteting på Holter tingstue i Nannestad.

Tilstede: Fogdens fullmektig Mogens Lauritssønn m/flere.

Lagrett: Knut Kovol, Knut Døli, Even Eik, Askil Jaer, Ole Eik og Torkel Nordby.

Fol. 4 a. 2 kongelige skattebrev leses.

Fogden har stevnet endel almue med rikens stevning.

- Utsettes.

12. mars 1669.

Alminnelig skatte- og sakting på Myrer tingstue i Eidsvoll.

Tilstede: Fogden Anders Simenssønn, lensmannen Gulbrand Bjørke med flere.

Lagrett: Torger Tønsåker, Hans Løken, Gulbrand Oppsal, Gunner Blekstad, Halvor Jøndal, Alf Doknes.

Kongelige skattebrev leses.

Almuen blir tilspurt om Lynes sags bruk. Der svares at den har ligget øde siden 1662.

Gulbrand Kognstad er innstevnt for at han ikke har betalt sin landskyld i 2 år. Avsagt: Han har forbrutt sin gård, og skal enda betale landskylden.

Fol. 4 b.

13. mars 1669.

Tinget fortsetter på Bjørke tingstue i Eidsvoll.

De samme tilsted: som 12.-3.

Lagrett: Torger Tønsåker, Hans Løken, Gulbrand Oppsal, Mikkel Dønnum, Gunner Blekstad, Gunner Kalsegg, Hans Haga, Engelbret Haga, Halvor Smedstad, Halvor Jøndal, An-

ders Dokken og Halvor Bøn.

Fogden har med rikens stevning av 6.-2.-69 stevnet:

1. Oluf Julsrud for at han har lagt Peder Seter for noe. Utsettes.
2. Mattis Garsjø (gaarssøn) for leiermål. Han erkjenner. Skal bøte 12 riksdaler, og for henne 6 rdr.

Oluf Svinstad, Hans Doknes, (?), Hans Åsgård, Kristen Dokken, Jon Botshaug og Laurits i Sundet er innstevnt for å prove om hvorledes det gikk til med Hans Doknes den tid han blev på eiven straks ved fergestedet.

Oluf Svinstad, Hans Åsgård, Kristen Dokken og Jon Botshaug prover: (!) De var i båten sammen med den salige mann Hans Torssønn Doknes, og kom imot sundet. Da falt Hans Doknes ut av båten og i elven. Hans Åsgård drog ham opp igjen. Derved ble båten noe fylt med vann. Hans Doknes stod da opp "ligesom han vilde slå Hans Åsgård". Provene mener at han vilde ha slått Hans Åsgård i elven.

Fol. 5 a.

Derved ble båten ganske fylt, og alle kom i vannet. Så kom Laurits i Sundet med fergen og reddet dem alle, undtatt Hans Amundssønn (!) som ble borte.

De tre avlegger ed på sine vitneprov. Men Kristen Dokken som er meget drukken kan ikke prove.

Avsagt: Etter ~~framførte~~ ^{iførte} prov som var med da den salige mann er bleven, finnes at også de har vært i livsfare, og er derfor frikjendt.

Fogden har stevnet Amund Siverssønn Kommesrud for leiermål med hans nåværende kvinne, som er kommen for tidlig. - Hans skal bøte sin sigt og gi kost og tæring.

Fogden har også stevnet Amund Siverssønn Kommesrud for at han har slått Mikkell Enerssønn blå og blodig i et festensøl på Lynes. Amund erkjenner.

Avsagt: Han skal bøte etter loven, mannhelgebalkens 16. kapitel, og gi kost og tæring.

Fogden har stevnet Gulbrand (?) Børgerssønn Hol for at han har slått Gulbrand Hols sønn Peder en hellig dag etter prekenen. - Utsettes.

Fol. 5 b.

Christen Christenssønn - ved sin fullmektig - har med ri-

kens stevning latt Knut Venjer hitstævne for et erstående landskyld av 11 1/2 lispund i Venjer for 1667. Det opplyses at Knut Venjer er syk. Utsettes.

22. mars 1669.

Alminnelig skatte- og daktning på Vågstad tingstue i Nes. Tilstede: Fogden Anders Simenssønn, lensmannen Søren Røtnes med flere.

Lagrett: Oluf Grue, Elluf Hvam, Hans Knebrøt, Oluf Vee-set, Even Røtnes, Børger Brauter.

Tinglyses: 1. Kongens konfirmasjon på stattholderens skjøte på endel av Kristiania lagstols ~~gods~~ og Marikirkes prostis gods, utstedt til Oluf og Paul Torstenssønner, borgere i Kristiania. Kjøpesum 2200 riksdaler. Deriblant Lundberg her i sognet, 1 1/2 skippund 1 fjerding tunge og 3 bismerpund smør, Kongens konførmasjon på salget datert 3.-12.-68.

2. Et pante- eller transportbrev, utstedt av Thomas Holst borger i Kristiania, til Halvor Ingjer i Ullensaker, på 1/2 skippund tunge og 3 bismerpund smør med bygsel i Røtnes her i sognet, for 180 rdr., å følge til brukelig pant inntil pantepengene betales. Datert Kristiania 24.-11.-68.

Fogden protesterer mot overdragelsen da Thomas Holst ikke har betalt odelsskatten derav i noen år. (Jfr. 14.-9.-68.)

Fol. 6 a.

3. Et pantebrev utstedt av Amund Tronssønn Finstad her i sognet til Jens Thommessønn på Holter, på 1/2 skippund tunge i Øvre Finstad til brukelig pant for 60 riksdaler, inntil pantepengene betales. Datert 12.-3.-69.

Fogden spør almuen hvorlenge Vennevåls sag har ligget øde. Halvor Vennevål og Tor Auli svarer at den har ligget øde i 6 år. Det samme sier Oluf Olssønn som tilforn har vært sagmester der.

Likeens spør fogden om Skålerud sag. Hvortil den nærmeste nabo Syvert Greni svarer at "sagen har vært ubrukt visst i udi 5 år, om det ikke er G. Men Oluf Skålerud (som ikke er tilstede) minnes vel bedre."

Tingsvitne.

Kongelige skattebrev leses.

Ifølge generalfiskalens citation tiltaler fogden Anders Simenssønn - Jens Thommessønn for en kvittans eller seddel på 40 riksdaler som påstås ~~skrevet~~^{på} urett sort papir. Fogden legger fram sedlen i original, datert Kristiania 26.-2.-67. Den melder at Torkel Velsnes har levert 40 riksdaler til Jens Thommessønn på hr. Laurits Olssønns vegner. Hvorfor han av presten selv ble forsikret. Underskrevet av Jens Thommessønn. Fogden påstår at kapitelen er forbrutt.

Fol. 6 b. Jens Thommessønn forklarer at sedlen bare er en henvisning til hr. Laurits Olssønn, hvoretter Torkel Velsnes selv kunde søke sin "forsikring" (= pant). Dette er også skjedd. Jens viser fram et pantebrev fra hr. Laurits til Torkel Velsnes på de 40 ndr., mot pant i Blister eng i Grue. Datert Grue prestegård 10.-4.-67.

Avsagt: Jens Thommessønn frifinnes.

Jacob Dirichssønn, rådmann i Kristiania, - ved sin fullmektig Christen Nielssønn - tiltaler med rikens stevning Reer

Fol. 7 a. Låvegg og Oluf Østegård for resterende landskyld, og Reer Horgen (! feil for Reer Låvegg) "for åbods forradnelse". Reer Låvegg påstår at han kjørte bord for saksøkeren for landskyldpengene for 1667. For 68 tilbød han pengene i god tid, men de ble ikke mottatt. Han leverer dem nå i retten til fullmektigen.

Oluf Østegård kreves for 7 års landskyld, etter en restans forfattet på skiftet etter salig borgermester.

Oluf Jonssønn Østegård påstår at salig borgermester lovte ham 20 ndr. til, dengang Oluf overdrog ham Luge og Karte-rud (i Skjedsmo ?) til odel. Gårdene var før pantsatt til Hans Mo i Gjerdrum og Torsten Arnessønn i Kristiania.

Mot denne pastanden legger fullmektigen fram et skjøte utstedt av Oluf Østegård 16.-2.-1650, hvori Oluf erkjenner å ha fått fyllest for samme odelsrett.

Avsagt: Reer Låvegg har forbrutt sin førstebyggesel og skal dog betale landskylden, Angående åbotsfall henvises til østedet når jorden blir bar.

Oluf Østegård skal betale hvert års resterende landskyld og julemerker.

Fol. 7 b.

23. mars 1669.

Tinget fortsetter på Vågstad i Nes.

De samme tilstede som 22.-3.

Lagrett: Oluf Grue, Even Røtnes, Aslak Fjuk, Amund Hundstad, Gulbrand Brauter, Børøger Brauter, Hans Knebrøt, Jon Vågstad, Tor Unes, Hans Rommen, Tron Leir, Oluf Folberg.

Fogden har med rikens stevning av 1.-12.-68 stevnet Skrepengs landherre Laurits Jonssønn Drognes for odelskatt (av Skrepeng, 1 1/2 bismerpund smør landskyld) for 4 år.

Laurits Jonssønn møter og svarer at han gjorde makeskifte med Torkel Olssønn: Laurits avstod sin odel, 8 lispund i Bingen, til Torkel. Derimot fikk han Skrepeng~~800~~, men har ikke fått noe brev på det.

"Ellers skal Skrepeng alene være pantegods, og derfor ikk~~e~~ til mageskifte synes disputerlig".

Utsettes.

Fogden saksøker med rikens stevning Johanne Holter angående odelsgoods som ikke er angitt eller skattet av, og derfor påstås forbrutt.

På Johanne Holters vegner møter Jens Thommessønn med hennes skriftlige svar. Johanne påstår i det, at hun ikke er pliktig til å svare odelskatt av nevnte gods, da hun selv bruker det.

Fol. 8 a. Fogden påstår at da der ikke framvises brev for godset som hun kaller sitt, ikke heller er det holdt skifte ~~et~~ etter hennes salige husbonde, da bør det holdes skifte til avgjørelse av hva hennes part kan være, og hvor meget hennes børn med rette bør tilkomme av det. Utsettes til riktig skift er holdt, som fogden berammer til 11. juni førstkommende.

Fogden har med rikens stevning av 6.-2.-69 innstevnt Arne Flakstad på hans sønn Halvor Flakstads vegner, angående den suspicion som han geråder udi formedelst Jon Rånås' død. Halvor har rømt landet ("entholdet sig") siden Jons død i julen sistleden.

På Arne Flakstads vegner møter Gulbrand Norum av Sørumsogn med fullmakt og et innlegg utstedt av den mistenkte, datert Karlstad i Sverige 18.-3.-69.

"På den avdødes vegner" møter hans brødre Hans, Mikkell

og Amund Hanssønner og deres far Hans Grimssønn Rånås.

Prov: 1. Kirsten Hansdatter som tjener på Henni, *Prover:* Sattig Jon Rånås kom til Henni natten til søndag mellom nyttår og hellig tre kongers dag, og hadde da løpt over skogen like fra Sørum sogn. Jon ble der til mandag mot aften, men hadde ikke rø. Han gikk ut og inn, og sa at han hadde ondt. Han gikk derfra til Hofsrud.

2. Ingebotg Tjæstelsdatter som også tjener hos Oluf Henni, *prover* som Kirsten.

3. Oluf Henni *prover* sin mor Jøran Lauritsdatters ord, som de foregåendes. Jøran selv er på Hoggrum i Aurskog hos sin datter.

Fol. 8 b. 4. Oluf Hofsrud *prover:* Da Jon Rånås kom til Hofsrud mandag kveld, var vitnet så drukken at han ikke husker hvorledes det gikk til da Halvor Flakstad skulde vært i slagsmål med Jon. Tirsdag middag sendte han bud til Rånås om at Jon var syk. Så kom Jons søster Mari Hansdatter og broren Mikkel Hanssønn dit. Søsteren ble hos ham natten over. Onsdag morgen kom Halvor Flakstad til Hofsrud med Laurits og Kristoffer Flakstad som skulde syne Jon. De mente at Jon skulde tale og selv bekjenne hvorledes det var gått til. Men han kunde ikke tale. Halvor bad så vitnet som en gammel og forstandig mann at han skulde forfare og trevle (treffuele) Jons hode, om det skulde være sønderslaget. Oluf gjorde det og fant hodet helt, undtatt 2 små hudsår i pannen.

5. Laurits Flakstad og 6 Kristoffer Flakstad.

Fol. 9 a. 7. Tjæstel Paulssønn, - nevner mellom annet at han drog fra Henni til Hofsrud sammen med Oluf Henni og Gunner Hoggrum mandag, mens Jon Rånås ble liggende igjen på Henni til imot kvelden. Da kom han etter til Hofsrud. Noe før var Halvor Flakstad kommet dit med en tiggerkjerring. Mens de satt der, tok Jon Rånås et vedtre og slo til Halvor med. Halvor holdt hånden med kruset imot Jon for å verge seg. Med det samme for Jon i koll nedned krakken. Vitnet så ikke om Halvor slo. - Samme krus, uten låkk, blir framvist i retten. Det er helt, undtatt ~~xx~~ håndgrepet som var helt og fulgte med.

8. Gunner Hoggrum *prover* omtrent som Tjæstel Paulssønn.

Fol. 9 b. 9. Jon Nilssønn Hofsrud *prover:* Han kom om mandagen til Henni. Og som han fornam at ølet var på held, bad han Oluf Henni, hans kvinne og deres svoger og de andre gode venner følge med til Hofsrud. Jon Rånås sa at han hadde vondt, og ble ikke med. - (O.s.v.)

10. Nils Stahaug prøver som Gunner Høgyrum.

11. Marte Lauritsdatter som tjener på Hofsrud.

12. Hans Horgen, - kom til Hofsrud mandag etter at klammeriet var skjedd - (o.s.v.)

Fol. 10 a. Paul Berg, Hans Horgen, Hans Presterud og lensmannen prøver at de besiktiget Jon Kånås før han døde. De fant bare to hudsår nederst i hargarden i pannen.

- Den dødes far og brødre gir ikke Halvor Flakstad sak for drap.

Utsettes til neste ting. Imens skal de skrevne prov anvises for lagmannen til rådføring.

Erik Erikssønn - på Morten Nilssønns vegner - har med rikens stevning innstevnt Jens Thommessønn for resterende skatter av gården Holmen i Hoff sogn, 11 rdr. En dom utstedt av Liv Borch og 6 menn på Hoff tingstue 30.-5.-65 framlegges.

Jens Thommessønn møter og svarer: Den kontrakt som han har inngått med sin svoger hr. Laurits ~~xxxx~~ om samme gods, melder at hr. Laurits selv skal svare alle skat-

Fol. 10 b. ter derav. - Utsettes.

Alle andre stevninger til idag utsettes på grunn av dagens ende og tidens korthet.

24. mars 1669.

Skifte på Hauger arvetomt i Lillensaker.

Nils Juel, kommunens forvalter i Kristiania, hans fullmektig Christen Nielssønn, borger sammesteds, framstiller seg på skiftet og krever 830 riksdaler i salig Maren Mikkelisdatters bo.

Tilstede: Fogden Anders Simenssønn, sorenskriveren Caspus Jenssønn og lebsmannen Hans Frogner.

Lagrett: Oluf Lauten, Laurits Ølstad, Kristen Stanger, Hans Lauten, Halvor Romsas og Bottil Hilleren.

Christen Nielssønn legger fram 9 dokumenter. Mellom andre: 2. Et reisepass av salig m. Kjeld utgivet, datert 20.-9.-1651. 3. En revers utgitt av salig m.

Kjeld 11.-9.-1645.

- Utsettes til 26.-3.

26. mars 1669.

Fol. 11 a. Samme sak (og sted ?)

På barnenes forsvars vegner møter Jørgen Hanssønn.

Kjennelse: Nils Juels krav etterkommes ikke, men henvises til lovlig prosess.

Fol. 11 b.

26.-mars 1669.

Sak- og skatteting på Lauten tingstue i Ullensaker.

Tilstede: Fogdens fullmektig Mogens Lauritssønn med flere.

Lagrett: Jens Børgen, Torgér Lund, Engelbret Nafstad, Halvor Vettal, Bjørn Ås, Lven Nafstad.

Jacob Dirichssønn har med rikens stevning av 26.-11.-68 stevnet Åse Kjos for 2 års resterende landskyld.

Avsagt: Hun bør ~~bæte~~ rette seg etter landleiebalkens 1. kapitel.

Østen Restad er likeens innstevnt for 2 års landskyld. Møter ikke. Skal bøte 8 ørtuger 13 merker til kongen (for utblivelse), og gi landherren kost og tæring.

Jacob Dirichssønn har også stevnet Ovels Ile for 2 års resterende landskyld. Holder ikke han møter. Skal derfor bøte sin sigt og gi ^{landherren} kost og tæring.

Fol. 12 a.

2. april 1669.

Åstedssak ved Bårlifoss i Lidsvoll. Påstevnt av fogden Anders Simenssønn med rikens stevning av 1.-3.-69 mot Peder Svenssønn, borger og innvåner i Kristiania, og konsorter. Angår en sag som hittil har vært brukt av Peder Svenssønn. Anders Simenssønn har nå byttet til seg Bårli ved et makeskifte.

Tilstede: Lensmannen Gulbrand Bjørke.

Lagrett: Mikkel Lønnum, Oluf Hanssønn Venjer, Gulbrand Løken, Gunner Blekstad, Oluf Lønnum og Gunner Kalsegg.

Som sakkyndige takstmenn er oppnevnt: Oluf Hanssønn sagbygger, og Halvor og Gunaro sagmestre fra Kråkfoss i Ullensaker.

Anders Simenssønn legger fram makeskiftobrevet, datert Kvitnes i Nes 14.-9.-68. Deri overdrar Oluf Syvertssønn på Mørre og Oluf Olssønn på Grue i Nes - Bårli foss og aa udi land og vann ets., imot 3 fjerdingen tunge i Sundby i Hovin anneks i Ullensaker. Tinglyst 9.-10.-68.

- Fol. 12 b. På Peder Svenssønns vegner møter Peder Jasmussønn, Marren salig hr. Mats' tjenestedreng. Han legger fram forrige fogd Christen Hogenssønns bevilgningsbrev på samme foss og sagbruk mot 3 ror. årlig avgift til kongen, når de (!) dessuten betaler odelsmennene deres årlige grunnleie. Datert Mork 21.-3.-1641.
- Fol. 13 a. Sag og sagbygning besiktes: De to sager, jevnvides under ett tak stående, finnes hel gamle og uferdige, ettersom de skal være bygd på gammel grunnvoll. Halvor sagmester vitner at han i Hannibals feide tjente som sagdreng her på sagen hos daværende sagmester Oluf Pederssønn, og skar for salig Mats Gram og Halvor Paulssønn. Da stod den samme grunnvoll og bygning som nå finnes til sagene, undtagen hva som kan være bygd ovenpå, på den innerste sag, som dog nå mestendels er utjenlig altsammen, og den ytterste ganske uferdig og lenge ikke har vært brukt. Sagredskap og jern har vi ikke befatlet oss med å takserre. Angående dammen opplyses at det er over 20 år siden at den ble bygd av salig Oluf Halvorssønn Kråkfoss. Den befinnes nå i grunnvollen uferdig - (o.s.v.) - Anders Simenssønn sier at han vil ta ned og opplegge på bakken det av sages bygning og redskap som kan finnes tjenlig, at eierne kan nyttiggjøre seg det.
- Fol. 13 b. Utsettes en måned.

20. april 1669.

Alminnelig saking på Østre Os tingstue i Odalen. Tilstede: Fogdens fullmektig Søren Pederssønn, sorenskrivereenasmus Jonssønn, lensmannen Tor Os med flere. Lagrett: Tron Skjeppestad, Kristoffer Leikvang, Kjøstel Berg, Oluf Sundby, Einer Vestby og Anders Berger.

Tinglyses: 1. Et skjøte fra Gudmund Jonssønn Overud, Engelbret Jonssønn Koverud og Gulbrand Nes av Vinger som søsken, til Gunner Arnessønn i Torbygden her i sognet, på 1½ fjording i Greåker med bygsel og halve gårdens åsete, for 40 riksdaler. Datert tredje påskedag 1668.

2. Et kjøpebrev utstedt av Tore Arnessønn, og Arne Børesønn Gulli i Vinger på 1 fjording odelsgoods (i ?) som de har solgt til hr. Anders Heide, sogneprest her samme-

steds. Datert Strøms prestegård 6.-4.-69.

3. Et skjøte som Kristoffer og Hans Gulbrandssønner og Peder Nes i Vinger på hans hustru Gunnhild Gulbrandsdatters vegner, til deres bror Peder Gulbrandssønn, på 6 Lispund 3 remål odelsgods i Greåker. Betalt derfor til hver bror 9 rdr. og søsteren $4\frac{1}{2}$ rdr.

Datert 4.-9.-68.

Hans Ulleren beklager seg i retten at hans signet kom bort for 12 år siden, og ble levert ham igjen ved Tor Luker for 8 dager
Fol. 14 a. siden. Hans sier at om noen brev imidlertid er blitt beseglet med hans signet, vil han ikke vedkjennes dem i noen måte.

Tor Luker (Løcher) som selv er tilstede, sier at han har kjøpt signetet av ~~xx~~ Hans' egen sønn Oluf Hanssønn for 3 settinger rug, våren 1666, da fogden fikk det høy i vurdering på Haug. - Oluf Hanssønn som også er tilstede, benekter dette.

Christen Eskildssønn, overformynder i Kristiania, har med rikens stevning stevnet Laurits Lilleset og Gunner Tronbøl. Som fullmektig for saksøkeren møter Peder klokker.

Utsettes, da de saksøkte (og flere andre) ikke kunde komme over elven på grunn av isen.

Hr. Anders Heides stevнемål mot Laurits Lilleset for 3 års resterende landskyld, utsettes av samme grunn som foregående sak. Som fullmektig for saksøkeren møter Peder klokker.

Laurits beims stevнемål mot Erik Moen - angående en okse som Erik hadde på fôr og som er blitt borte - utsettes, da heller ikke han uten livsfare kunde komme over elven.

Mogens Pederssønn Skjulstad saksøker Kari Arstad for at hun skal ha tatt vinduene av stuen på Skjulstad som hun før brukte, men som hun har fraflyttet, og som Mogens nå bruker.

Karis mann Sjøanne Arstad møter og svarer at da Kari kom til Skjulstad, var der ingen vinduer. Hun og hennes salige husbond bekostet dem selv. Videre sier han at Mogens hadde lovt Kari 2 tønner rug for at hun skulde opplate sin leilendingsrett til ham. Men nå vil han ikke betale dette.

1. 14 b. Avsagt: Kari skal for vinduenes uttagelse bøde 1 mark sølv, ~~xxxxxxxxxx~~ halvparten til kongen, og halvparten til labdrotten, og levere vinduene tilbake. - Angående de 2 tønner rug henvises Kari til å saksøke Mogens derfor.

Marte Jakobsdatter beklager seg i retten over at Kjelder Olssønn som tjener Laurits Lilleset, skal ha slått henne forleden høst, både med staurer og ellers slått hennes tenner løse mot en stabbe på Lilleset, og dessuten slått hennes ribben løse.

Samme dreng er tilstede og svarer. Han slo henne ett slag på munnen og ikke mer. Det var fordi hun gikk etter ham og vilde at han skulde ligge hos henne. Hun var den tid besovet, og gikk med barnet under beltet.

Prov: 1 Kari Knutsdatter som møter, og 2. Ingeborg Lilleset og ³Marte Lukmoen som ikke kunde komme over elven. *2/11 "Lillemo"*
4. Gulbrand Bakli og 5. Paul Os som besiktet Martes blodete klær. Utsettes.

(Saksøktes fornavn skrives 1 gang Kjelder, 2 ganger Kjellert.)

Laurits Fulu saksøker Rønnaug Skjulstad for en kirkeku som hun skal ha hatt på leie. Han har hverken fått leie eller ku den tid han har vært kirkeverge, og heller ikke siden.

ol. 15 a. Rønnaugs sønn Børger Olssønn møter og påstår at hun ikke i sine dager har hatt noen kirkeku.

Prov: Høgne Ellingsrud, forrige kirkeverge. Han opplyser at Oluf Fulu, den tid han var kirkeverge, leide bort samme ku til Hans Lerud i Vinger. Der ble den vurdert og tatt for gjeld av Oluf Kvisler i Hoff.

Kjennelse: Oluf Skjulstads enke og arvinger frifinnes for kravet. Laurits Fulu bør søke Hans Lerud.

Kristen Korsmo har stevnet Søren Sand for skyss-skaffere's lønn i 2 år, a 16 skilling. Søren betaler "med gode", hvormed det beror.

Tron Skjeppestad lover med håndtag å betale Laurits Hanssønn Kjølstad for 1 års skyssferd som Laurits har gjort for ham, 1 1/2 ndr. Dette gjelder skyssferd for 5 eller 6 år siden. De andre års skyseferd er ikke stevnet denne gang.

Angående de resterende skifter, som fogdens fullmektig inngir fortegnelse over, ble ved hvert antegnet dessen omstendigheter.

Kjennelse: De gjenlevende bør holde riktig registrering

og skifte såsnart jorden blir noe fastere og farendes, og elven og vannene renses av isen, så at man uten livsfare kan reise.

Fol. 15 b.

22. april 1669.

Alminnelig saking på Lauten tingstue i allensaker.

Tilstede: Fogden Anders Simenssønn, lensmannen Hans Halvorssønn Frogner, sørenskriveren Rasmus Jenssønn, med flere.

Lagrett: Gulbrand Lystad, Oluf Ramby, Peder Ramby, Anders Ramby, Viljum Asper og Oluf Børgen } (tilføyd:) Oluf Lauten i hans sted.

Kongelig skattebrev leses.

Videre leses: 2. Forordning om at favneved som selges, skal være 1 sjøllandsk alen lang, - under forbrydelse og straff som vedber. Besligeste om måletønner å forholde som etter forordning av 15.-7.-1651. Datert 15.-12.-68.

3. Forordning og forbud av 18.-3.-69, angående småmynts innførsel i rikene, mer enn på engang 15 riksualer i skillinger, 2- og 4-skillinger, under ~~deres~~ deres forbrydelse.

4. Oberstshøfts befaling angående levende elgs- og rensdyr, (los) og mår og hermelinsskinn, - de fleste mulig å sammensanke og mot betaling innsende til Akershus innen 4 uker. Datert 17.-4.-69.

5. Lagmannen Peter Hegerfeldts supplikasjon og resolusjon i kopi, angående hans lagmannstoll, som fogden befales å oppebære av lagstolens almue.

Fogden spør så almuen om hvad og hvorneget de pleier å utgi i lagmannstoll når en ny lagmann tiltrår bestillingen.

De eloste tilstedeværende svarer: Til nest forrige salige lagmann^{for} Vittikind Huus ga de av hver fullgard 1 kalvskinn. Men da salig Vittikind Huus ble lagmann, ga de en setting havre, - som de til høsten vil betale.

Fol. 16 a.

Fogden lar fredlyse kongens, prestebolens og alle canoni-ers skoger her i sognet.

Fogden lar lese et andragende angående de assignerte of-fisers- og ryttergarders åbot, og skogens beobaktning.

Hvortil stattholder Oydenløve har svart at fogden skal det beobakte som tilforn. Datert Akershus 21.-3.-66 (!).

Fogden har med rikens stevning av 1.-12.-68 stevnet major Hünefeldt, boende på Onsrud, for resterende gjeld. Han møter ikke. Skal derfor bøde 8 ørtuger 13 merker sølv til kongen, og gi saksøkeren kost og tæring.

Fogden har stevnet Oluf Lystad for at han skal ha holdt øltapperi imot resessen.

Oluf nekter nøylig at han har holdt ølsalg. Men undertiden kan han ha hatt noe til eget behov som endel kan ha truet ham til å selge dem noen kanner av, under tiden. Men forleden til Kristiania marked hadde han øl, og solgte til dølene som hvilte hos han, "op og ud", i 8 dager.

Dom: Oluf Lystad skal bøde 10 riksdaler, og heretter ikke befatte seg med øltapperi.

Fogden har stevnet Nils Oppen for at han skal ha drukket under prekenen påskedag, hos Niklas skredder i Hølen. - Nils nekter. Han sier at han var der inne for å veksle 1 ort 8 skilling. Da ga Niklas' kvinne ham brennevin til 2 skillings verd. Siden gikk han til kirken og kom dit da presten gikk på i prekestolen. Hans Flindrum og Oluf sørgen var med samme tid. Utsettes.

Fol. 16 b. Oluf sørgen er innstevnt for samme forseelse. Han vil forlike seg med fogden "uten tvang".

Dom: Oluf skal bøde for oobølt helligbrøde. (Han forsamte også kirken påskedag.)

Hans Flindrum som også er stevnet av samme grunn, sier at han kom betimelig til kirken, og hadde bare drukket 2 ganger, - Major Hünefeldt hadde skjenket ham.

Fogden har også stevnet Niklas skredder for at han skal ha tappet brennevin før prekenen på påskedag. Videre for at han holder ølsalg.

Niklas undskylder seg med at han selv var i kirke. Utsettes.

Peder Trøgstad er stevnet for leiermål med hans tjenestepike Margrete. Han er syk og møter derfor ikke.

Fogden har stevnet Hans Flindrum for at han skal ha

nuset og helget ("hælet") endel løbendes folk som menes utlyst av andre menigheter.

Hans Flindrum svarer at da hr. Hans Arendtssønn har annammet til alters de samme folk (som er et par ektefolk, Kristen og Guro), så mener han at han ikke har gjort noen urett ved å huse dem.

Kjennelse: Hans Flindrum er forelagt å skaffe deres pass tilstede og forevise det for fogden.

Hans Halvorssønn Frogner inngir på Oluf Halvorssønn Seter av Hoff sogn, hans vegner, en rikens stevning av 29.-3.-69. mot Laurits Brotnu. Angår 324 ganger hestesko som skal være nedlagt på Brotnu i seneste pesttid, da Laurits' hustru Birgitte var enke, og som siden ikke er utlevert igjen. - Utsettes.

Hans Halvorssønn Frogner - med fullmakt fra Paul Torstenssønn, borger i Kristiania - saksøker med rikens stevning av 13.-2.-69 Torger Gjestad (Giestad) for 9 rdr. 2 1/2 ort. - Torger vedgår gjelden. Skal betale innen halv måned og gi kost og tæring.

I følgende sak tiltrås lagretten av: Oluf Lauten og Oluf Børgen for Villum Asper som besvoger (!)

Børgen Gullikssønn av Sørum sogn sogn saksøker med rikens stevning av 6.-2.-69 Jørgen Haga for odelsgods i Eurnholt i Høland og i Dødding i Nes. For saksøkeren møter Vikkelløken med fullmakt. Påstanden er at nevnte gods er saksøkerens odel, og at han er berettiget til å løse det igjen mot å betale pantepengene ~~til Haga~~ til Jørgen Haga. Jørgen møter og legger fram: 1. Et pantebrev datert 4. mai 1616. 2. Et pantebrev datert Lid 13. mai 1616. & 3. Et pantebrev datert 15. april 1620. Ingen av brevene er tinglyst. På de to "nest" innførte brev er påtegnet at de er overdratt fra Kristen Li i Sørum til Jørgen Haga in anno 1623. Deretter har godset fulgt Jørgen og hans salige hustru inntil nå, halvparten som pant og halvparten som odel. Angående skiftebrevet etter salig Anon Fossum, som påfordres i stevningen, svarer Jørgen at han ikke har hatt eller sett noe skiftebrev etter ham. Fogden påstår at godset er forbrutt, da det ikke er betalt odelsskatt av det. Jørgen Haga svarer at han har betalt skatten til fogden på Nedre Romerike. - Utsettes.

Fol. 17 b. Mikiel Jonssønn Løken, som fullmektig for Niels Told
der, forlanger dom over alle som resterer med tømmer-
kjørselspengen, av hver fullgård 1 rdr. 15 skilling,
halvgårder ad advenant.
Dom: De som resterer skal betale.

Hr. Hans Arendtssønn - ved sin sønn Jonas Hanssønn -
saksøker Gunner Brudal for resterende 2 års landskyld,
årlig 1/2 pund. Saksøkeren påstår at Gunner derfor,
og for gårdens misholdenhet, med dyrking og bygging,
bør fradømmes gården.

Gunner Brudal møter og svarer at han leverte lande
skylden, 1 pund, til hr. Hans forleden faste, den
samme dag som salig Anne Flåtby ble begravet.

Til dette svarer Jonas Hanssønn at Gunner skyldte
hans far både for korn og for sin kvinnes begravelse,
hvorpå samme mel skal være mottatt.

- Utsettes til imorgen, og hr. Hans da å spesifise-
re for hvøike år landskylden rester, og for hvilken
gjeld han lot seg betale med det pund mel som Gunner
sier at ^{han} betalte for landskyld.

Fogden forlanger - og får - dom på restansen.

Nils Oppen har stevnet Jon Westen for slagsmal og
skjenderi forleden jul.

Prov: Hans Olssønn, Hans Nilssønn, Sven Nilssønn og
Sven Kristofferssønn. - Utsettes.

Fol. 18 a.

23. april 1669.

På Lauten tingstue i den oppsatte sak mellom hr. Hans
Arendtssønn og Gunner Brudal. (Se 22.-4.)

Lagrett: Oluf Lauten, Peder Ramby, Oluf Ramby, Oluf
Børgen, Anders Ramby, Villum Asper.

Jonas Hanssønn inngir sin fars spesifikasjon på gjeld,
ialt 13 rdr. 12 sk., hvorfra går 1 pund mel - 4 rdr.
Av dette kravet benekter Gunner 1 rdr. for hans dat-
ters og datterbarns begravelse, da hun var festet
med sin festemann før hun døde.

Avsagt: Gunner Brudal skal entvige gården og har for-
list sin bygsel. Han skal også betale den resterende
landskyld.

24. april 1669.

Alminnelig sakting på Smedstad tingstue i Ujerdrum.

Tilstede: fogden Anders Simenssønn, Rasmus Jenssønn selv, lensmannen Jens Lauritssønn Sørensen, med flere.

Lagrett: Bjørn Olstad, Mikkell Flatner, Hans Brådal, Gulbrand Fjølstad, Kristoffer Tori og Oluf Kråkvål.

Fol. 18 b. Leses: Samme forordninger som på Lauten 22.-4.

Fogden forlanger dom på restanser på "forhøyelse" for 1663, 64, 65 og 66, å betale av alle slags skatter for de nevnte år. Dom: De resterende bør betale - (s.s.v.)

Fol. 19 a. Fogden fredlyser alle kongens, prestebolens, præbenders og geistliges skoger.

Tinglyses: Et kjøpebrev utstedt av Gulbrand Løger i Skjedsmo, Torsten Hanssønn i Ullensaker og Halvor Olssønn Kråkvål til deres bror Mikkell Hanssønn Fjølstad på 1/2 pund 3 remål i Fjølstad, fedrene og mødrene ~~æ~~ odel. Datert 12.-9.-69. Hans egen arvepart uberegnet.

Nevnte Mikkell Hanssønn som tillike med sin far Hans Fjølstad er formynder for salig Oluf Hanssønns barn, begjærer i retten ~~æ~~ deres arveparter odelsgods som deres salige far tilkom i Fjølstad, 3 lispund 3 ringsmål, for 24 rdr. 3 ort, årlig å forrente, og derimot ha godset som pant. Dette innvilges av fogden. Tingsvitne.

Fogdens sak mot Jørgen Åmot for drikk og kirkens forsømmelse i julen. Utsatt fra 10.-3.-69.

Prov: Brynild Paulsdatter som tjener hos Jørgen Åmot. Jørgen beroper seg på flere prov: Søren Iverssønn og Daniel Gjørtssønn. - Uisettes.

Fol. 19 b. Mikkell Jenssønn Løken, som fullmektig for Niels Tolder, forlanger - og får - dom på resterende tømmerkjørselspenger.

Angående lagmannstoll (jfr. Ullensaker 22.-4.-69) som fogden krever, Der svares som i Ullensaker.

26. april 1669.

Alminnelig sakting på Holter tingstue i Nannestad.

Tilstede: Fogden Anders Simenssønn, Rasmus Jenssønn selv,

og i lensmannens sted forordnet Gulbrand Holter.

Lagrett: Knut L. vol, Askil Jaer, Leut Aastad, Kristoff
fer Nordby, Paul Haugerud og Torsten Bjerkeik.

Leses: Samme forordninger som på Lauten 22.-4.

Fol. 20 a. Tinglyses: 1. Et skjøte fra oberst Billef Brockdorf
til fogden Anders Simenssønn på ødegården Sunnildrud,
3 fjerdings tunge, her i sognet. Datert Asak 9.-12.
-1668.

2. Et skjøte fra M. Thomas Thrugelssønn, sogneprest i
Nannestad og prost i Øvre Rømerike og Soler, Daniel
Thrugelssønn, studiosus, og deres svoger Hans Kasmus-
sønn, tollbetjent i Fredriksstad, til deres bror hr.
Christoffer Thrugelssønn, sogneprest til Hedrum og
prost over Brunla len, - lydende på at han skal nyde
odelsrett til Kråkfoss bruk på den vestre side her i
sognet. Datert Kristiania 17.-3.-69.

Fogden fredlyser alle kongens, prestebolens og cano-
niers skoger her i sognet.

Angående lagmannstoll (jfr. Allensaker 22.-4.). Almu-
en svarer som i Allensaker.

Fogden har med rikens stevning av 6.-2.-69 stevnet Jo-
hannes Lauritssønn Moen for leiermål, og Jon Elton for
slagsmål. De møter ikke. Hver av dem skal bøde 8 ørt
tuger 13 merker sølv til kongen.

Fogden har med samme stevning stevnet Peder Trunduigen
for slagsmål, begått mot Jon Kopperud. Peder forkla-
rer at han forleden høst hadde verget seg for Jon som
bød ham hugg. Peder tok Jons egen øks fra ham og slo
ham to øksehammerslag, der Jon bødde, og siden kastet
han ned taket av Jons stue. Jon hadde arbeidet for
Peder Trundvik (Trunduig) noen dager i høyingen, som
Peder betalte ham for. Peder lånte ham da et stykke
strie til å bære hjem en setting rug i. Det var 12
skilling verdt. Da Peder krevde strien igjen, var det
at Jon bød ham hugg. Angående at han hadde kastet ned
taket på Jons stue, sier Peder at Jon ikke bør bli der
for den mistanke han er i for den kvinne som han hol-

Fol. 20 b.

der hus med der, og som han ikke er viet til.

Dom: Feder ~~xxxxxx~~ Trundsuig skal bøte dobbelt i skadegjeld til Jon for de to øksehammerslag, og for hvert slag skal han bøte 8 ørtuger 13 merker sølv til kongen.

Fogden har ennvidere med samme stevning stevnet Tor Gutu for at han ikke vilde skyssføre fogden som hans landherre den 22.-12.-68 til Ojerdum, da han ble tilsagt av fogdens tjener Hans Nilssønn. - Tor påstår at han ikke var tilstede da hesten ble forlangt. - Utsettes.

Fogden har stevnet Oluf Gangflot for skyssferdsnektelse. Dom: Oluf skal bøte 2 merker sølv og kost og tæring.

Aud~~en~~ Låvegg tiltales for at han forleden vinter ikke skal ha tilsagt nok hester til skyss for generalmajor Gorgas. Det kom bare to hester, men skulde vært 14.

Fol. 21 a. Aud~~en~~ svarer at han tilsa følgende å gjøre skyssferd den tid: Nils Foss, Håvor Grøsåker, Sven Ekri, Kristoffer Erpestad, Knut Grani, Gabriel Eik, flere folk fant han ikke hjemme den tid, da de var på ~~xxxxxx~~^{bered}kjøring. Av de nevnte er alle tilstede undtatt Nils Foss som er syk. Hver av dem er tilkjent å bøte 2 merker sølv.

Sigrid Gjelsdatter beklager seg i retten over Gulbrand Bekkedal for at han skal ha slått hennes manns Gisle Bårhaugs tenner ut. - Gulbrand benekter dette "hardelig". - Utsettes.

Amund Løken har stevnet Laurits Haga for 180 rdr. som han skal ha lånt Laurits for 5 år siden. Han forlanger 20 riksdaler i renter. For Lauris svarer Mikkel Jenssønn Løken. Dom: Laurits Haga skal betale Amund de 20 rdr. + kost og tæring innen 14 dager.

29. april 1669.

alminnelig sækting på Ljærke tingstue i Lidsvoll.

Tilstede: Fogden Anders Siménssønn,asmus Jenssønn selv, lensmannen Gulbrand Ljærke med flere.

Lagrett: Mikkel Jønnum, Torgers Grøsåker, Jon Hemli, Tarald Våler, Jon Langvegg, Jon Halvorsønn Hemli, Nils Sander, Alf Boknes, Hans Haga, Tor Opsal, Hans Milli og Hans Løken

Forordninger og skattbrev leses.

Fol. 2/4.

Tinglyses: Et "atstands eller overdragelse brev" på gården Fremmen fra Tarald Jakobssønn Fremmen til nr. Laurits Gram. Gården skal følge nr. Laurits inntil de rette odelsmann løser den igjen, etter det første pantebrevs tilhold "av salig velbarne Lierlof Nettelhorst", etc. Patent fjerde påskedag 69.

Angående lagmannsstollen som fogden krever. (Jfr. Ol- lensaker 22.-4.) Der svares at da salig Niels Hanse sønn ble lagmann, ga de ham en setling havre av går- den, men at de ikke erindrer hva de ga salig Vitti- kind Huus. De tilbyr seg å gi nåværende lagmann 1 setling havre av hver gård.

Angående den kjele som ble stjålet fra Joel Nashaug, lensmann i Vang på Hedemarken, forleden år, Arne kob- berslager skal ha kjøpt kjelen uten å vite at selge- ren hadde stjålet den. Joels stensønn Kristoffer Nashaug fordrer saka i retten.

For Arne kobberslager som er syk, møter hans hustru Sofie.

Forlik: Arne skal til kommende st. hansdag betale Joel Nashaug 6 rdr., og dermed være venner og adskilt. (Saka var stevnet ved "hjemstevne".)

Peder Seters sak mot Oluf Julsrud. Angår ærerørig til- tale som Oluf hadde mot ham i salig Anne, Oluf vever, begravelse. - Oluf erklærer at han ikke vet annet om Peder enn det som anstår seg en ærlig mann. Peder var dermed saka fallt.

Fol. 22 a.

Brødrene Sven Amundssønn og Jeppe Amundssønn Habber- stad forlikes i retten med "fulde henderband": Jeppe skal betale Sven 4 rdr. av de 6 1/2 han krever, og Sven skal med det første entvige husværelse fra Jeppe hv. han til nå har vært som husmann. Dermed å være atskilt, og heretter leve som brødre sømmen. Den som først bryter forliket, skal betale 6 rdr. til kongen og 5 til hospitalet.

Angående det slågsnål som skal ha vært mellom Gulbrand Torstenssønn Hols sønn Peder, en umyndig dreng, og

Torsten Hols stedsønn Oluf. Gulbrand Torstenssønn har beskylدت Gulbrand Børgerssønn sammesteds for slagsmalet. Gulbrand fører to prov (Torsten Hols og Morten Brustad) mot Gulbrand Børgerssønn. Gulbrand nekter å ha hatt noe med slagsmalet å bestille. - Utsettes.

Anders Bøglum, bergskriver på Verket, har stevnet Kristoffer og Nils Ålborg for at de forleden vinter skal ha kjørt endel kul som ikke skal ha vært vel utslukt, hvorav det skal ha skjedd skade og ulykke på kulhuset sammesteds, som med kul og alt er opabrent.

Prov: Jakob Nago, kulbrenner, Laurits Jonssønn ~~pu~~ Pucher på Verket, og Håvor (Hoffuer) former sammesteds.

1. Jakob Nago prover: Han så de Ålborgmenns drenger kom med 4 lester kul før midtag, og hilst der med dem til imot kvelden førenn de kunde bli av med dem. Jakob spurte så kulfogden hvorfor han ikke annammet kullene av dem. Han svarte: Det er inspektørens og skriverens betaling at jeg ikke skal ta dem, medmindre de vil gi 3 lester for 1, fordi de ikke er dyktige." Dermed ble de mottatt. Jakob vet ikke ved hvilken side i kulhuset de ~~er~~ ble lagt, for han var i hammeren. Natten etter kom ilden i kulhuset. Mens ilden brant som skarpest, så kulfogden til vitnet at ilden tenst s på den siden som de kul var lagt. Straks etter rømte kulfogden sin kos, og vites ikke hvorhen. Inspektøren var ikke hjemme da, men var på Malmberget i Feiring, 3 mil fra Verket. Ulykken skjedde om natten mens alle folk lå. Vitnet var den første som ble det var, imot hanen gol imot dagen. Da han ble det var, lyste ilden på bokholderens stuetak. Ilden hadde tatt for meget overhånd, så der kunde ikke hjelpes eller redres. Etter vitnets skjønn kunde det være 1000 lester kul som brant.

Fol. 22 b.

2. Laurits Jonssønn prover som Jakob. 2. Hoffuer former li-
keens.

Kristoffer og Nils Ålborg fører kulbrenneren Laurits Kristofferssønn som vitne på at kullens var dratt ut av milen kvelden før de ble kjørt.

Drengene som kjørte, Oluf Halvorsønn og Hans Hanssønn, prover at det ikke var noen ild i kullene. Årsaken til at de biot så lenge, før de leverte kullene, var at inspektøren og skriveren ikke vilde anta dem, uten at ~~de~~ ^{de} vilde leverre 3 lester for 1, som de ikke kunde gjøre. De hadde kjørt

vel 14 dager av samme mile tilforn, og det hadde ikke vært ild i dem da de kjørte, ialt 51 lester.

Avsagt: Litterdi kulfogden Erik svenske som var betrodd kullenes mottagelse og varetekt ikke er tilstede, men for sin uaktsonnet ved flukten har erkjent seg skyldig, og ingen av de førte prov har vitnet at det var ild i de Alborgmenns kul, ti alle vitner alene etter kulfogdens beretning, frifinnes Kristoffer og Nils Alborg for denne tiltale, og for sine leverte kul de uforhindret sin betaling søke.

Anders Simenssønn, fogdens bror og fullmektig, har ~~st~~ stevnet Sven Elstad på Jon Habberstads vegner. Jon er skyldig skatter med mere, men har 2 1/2 rdr. tilgode av Sven, lånt ham for 10-12 år siden. Avsagt: Sven skal betale, og gi kost og taring.

Føl. 23 a. Fogden forlanger - og får - dom på restanser.

Nils Sander, på vegner av sin bror Oluf Matssønn av Asker sogn, har stevnet Sven Elstad for 4 1/2 rdr., lånt ham for 7 år siden.

Dom: Sven skal betale, og gi kost og taring. Pengene er lånt i Svens fars, salig ~~Amund~~ Amund Habberstads tid, og ~~Amund~~ Sven skal ha fått utlegg derfor (på skifte etter Amund?). - Ellers om Nils Sander vil anta Jøppe Amundssønn som skylder Sven 4 rdr., så skal de imidlertid hos ham være indholdendes. Hvis ikke, da hver å søke sin mann etter loven.

Fogden fradlyser alle kongens, prestebolens, canoniern og deslige skoger, hvorom forrige stattholder i- ver krattes ordre oppleses.

Fogden arresterer offentlig det sagetømmer som østen Frilset skal ha hugget på Iles grunn i Iles. Tømmeret skal tilforn være forbudt å avføre inntil dom blir avsagt, men skal nd være kjørt til stranden.

30. april 1667.

Astedssak ~~med~~ ^{ved} Barli sag i Lidsvoll. Utsatt fra 2.- 4.-69. Tilstede: Fogden Anders Simenssønn som saksøker, på saksøkte Peder Svenssøns vegner hans svoger

vel 14 dager av samme mile tilforn, og det hadde ikke vært ild i dem da de kjørte, ialt 51 lester.

Avsagt: Etterdi kulfogden Erik svenske som var betredd kullenes mottagelse og varetekt ikke er tilstede, men for sin uaktsomhet ved flukten har erkjent seg skyldig, og ingen av de førte prov har vitnet at det var ild i de Alborgmenns kul, ti alle vitner alene etter kulfogdens beretning, frifinnes Kristoffer og Nils Alborg for denne tiltale, og for sine leverte kul de uforhindret sin betaling søke.

Anders Simenssønn, fogdens bror og fullmektig, har ~~st~~ stevnet Sven Elstad på Jon Habberstads vegner. Jon er skyldig skatter med mere, men har 2 1/2 rdr. tilgode av Sven, lånt ham for 10-12 år siden. Avsagt: Sven skal betale, og gi kost og tæring.

Fol. 23 a. Fogden forlanger - og får - dom på restansen.

Nils Sander, på vegner av sin bror Oluf Matssønn av Asker sogn, har stevnet Sven Elstad for 4 1/2 rdr., lånt ham for 7 år siden.

Dom: Sven skal betale, og gi kost og tæring. Pengene er lånt i Svens fars, salig ~~Amund~~ Amund Habberstads tid, og ~~Amund~~ Sven skal ha fått utlegg derfor (på skifte etter Amund?). - Ellers om Nils Sander vil anta Jøppe Amundssønn som skylder Sven 4 rdr., så skal de imidlertid hos ham være indholdendes. Hvis ikke, da hver a søke sin mann etter loven.

Fogden fredlyser alle kongens, prestebolens, canoniens og deslige skoger, hvorom forrige stattholder i- ver krattes ordre oppleses.

Fogden arresterer offentlig det sagtømmer som østen Frilset skal ha hugget på Vles grunn i Hes. Tømmeret skal tilforn være forbudt å avføre inntil dom blir avsagt, men skal nd være kjørt til stranden.

30. april 1667.

Astedssak ~~med~~^{ved} ~~med~~ Carli sag i Lidsvoll. utsatt fra 2.- 4.-69. Tilstede: Fogden Anders Simenssønn som saksøker, på saksøkte Peder Svenssøns vegner hans svoger

og sønn Jiserste mand Anders Lauritssønn. Dessuten lensmannen Gulbrand Ljærke.

Lagnett: Mikkel Bjørke (! feil for Dønnum?), Oluf Hanssønn Venjer, Gulbrand Løken, Gunner Blekstad, Gunner Kalsegg, og Oluf Dønnum.

Fol. 23 a. Anders Lauritssønn legger fram forrige fogd her, Hans Andersens lakseringsbrev angående denne sags skatt og kontribution. Datert Lidsvoll prestegård 29.-12.-1646. Skiftebrevet etter salig Mats Gram, mellom Maren Paulsdatter og hennes børn, datert 30. Og 31. juni 65, framvises. I dette skiftet er Bårli sags redskaper ansatt for 100 rdr. og overtatt av Maren, mot at hun har betalt like nye (100 rdr.) i bortskyldig gjeld.

Fol. 24 a. Avsaft: Anders Simenssønn bør være rådig samme sagstød og
Fol. 24 b. foss med land og vann på denne side. Såfremt Peder Svenssønn et consortes ikke straks avfører sin gamle bygning og sagredskap, da må han (= Anders Simenssønn) la det nedta sakesløs. Døg hva derav er dyktig skal han ta vare på, ei-erne tilgode.

3. mai 1669.

Alminnelig sakting på Vågstad tingstue i Nes.

Tilstede: Fogden Anders Simenssønn, lensmannen Søren Kønnes med flere. Rasmus Jenssønn selv tilstedeværende.

Lagnett: Oluf Orue, Ewen Kønnes, Aslak Fjuk, Amund Hundstad, Gulbrand Brauter, Børger Brauter, Hans Knebrøt, Jon Vågstad, Tor Unes, Hans Komnen, Tron Leir, og Gulbrand Mørne i Oluf Holbergs sted som nå har forfall.

Skattobrev og forordninger leses.

Fogden fradlyser alle kongens, prestebolens, canoniers og præbenders skoger. Videre pålegger han at alle rytter- og offisersgærdene vedlikeholdes.

Fol. 25 a. Angående lagnannstøll. (Jfr. billensaker 22.-4.) Almuens
Fol. 25 a. svarer som i billensaker.

Fogden har støvnet salig Gulbrand Husers enke ~~xxxxxxx~~ Ingeborg for 19 rdr. 4 sk. som Gulbrand skyldte. Ingeborg møter ikke. Det opplyses at Gulbrand ikke etterlot seg noe til å betale med.

Fogden oppbyr så gården Huser til den som ^{vil} bruke den for inneværende års avgående plikt.

Hans Bingen som allerede bruker halvparten av Huser, mottar dette tilbudet.

Fogden har stevnet Tor Finholt for at han forleden jul skal ha slått Laurits Tveiten på Munkeud. Tor møter og erkjenner at han slo Laurits for hans unyttige munns skyld angående lauv som Tor skulde ha brutt i sin og Laurits' felles eiendom.

Dom: Tor Finholt skal bøde 8 ørtuger 13 merker sølv til kongen, og dobbelte bøter til Laurits Tveiten.

(I Tors forklaring er Jens Taterud nevnt.)

Fogden tiltaler Oluf Hanssønn Auli (Julin) for at han skal ha hugget Frans Øvre (Offre) dagen før nyttårsdag forleden jul, på Auli.

Både Oluf og Frans møter, og Frans viser fram et arr over venstre øye etter et hugg med øks. Det skjedde for en dans skyld, som Frans danset fore, ~~hva~~ Oluf fortrød. Oluf erkjenner dette, og legger til at Frans slo ham igjen med en rul-fjøl.

Dom: Oluf Auli skal bøde 8 ørtuger 12 merker sølv, og dobbelte bøter til Frans om han vil søke sin rett.

Fogden tiltaler med rikens stevning Kristoffer Flakstad for at han skal ha slått Even Østby i Nannestad på Hagg forleden høst, i et bryllupp. Han slo med en kanne et hul i Evens hode. - Kristoffer var tilforn rytter for Evens værfar Laurits Østby (Gusby) og konsorter.

Fol. 25 b. Den tid skal han ha fått en god rytterhoppe til monter- ring av Laurits Østby. Den byttet han bort med en gammel som han leverte til Even da han ble rytter, og Kristoffer kassert. Ulagsmålet oppstod da Even krevde ham for den gode hoppen.

Avsagt: Kristoffer skal bøde 8 ørtuger 13 merker sølv til kongen. Descuten skal han stå Even til rette, både for hoppen og for huggene når Even lovlig søker sin rett.

Fogden og Anders Bynche på sin svogers fader Olssønns vegner, har stevnet Laurits Anderssønn Flech, soldat, for en lue som ~~kækk~~ Laurits skal ha tatt fra Peder i Anders Bynches bryllupp forleden høst. - Soldaten mø-

ter ikke. Skal derfor bøde 1 mark selv og gi kost og tæring. - Han kom siden til svar før tinget endtes.

Fogden lar oppeby 1/2 pund i Holter, som Johanne Holter har pantsatt ham for 50 rdr.

Fogdens sak mot Laurits Jonssønn (Drognæs) angående odels-skatt av 1 1/2 bismerpund smør i Skrepeng. Utsatt fra 23.-3.-69. - Dom: De 1 1/2 bismerpund gods i Skrepeng er for-

Fol. 26 a.

brutt til kongen. Det står Laurits Jonssønn fritt for å søke Jørkel Olssønn (for at han ikke hadde utstedt makeskiftebrev på Skrepeng).

Halvor Ingjer i Ullensaker framkommer for retten og lar tilby og opptelle til salig Tronx Finstads døtre: Vari, Kari, Gyri og Ragnhild ^{Tren} ~~Worsten~~ døtre for deres arvede jordegods i Finstad. Dette ifølge skiftebrevet av 3.-11.-65, som Amund Tronssønn legger fram. Søstrene skal ha tilsagt å ville selge sine ~~jøkk~~ parter til Amund. Det vil han bevise med Erik Tronssønns og Erik Erikssønns prov.

Henvises til lovlig prosess, da søstrene ikke er stevnet. Lensmannen skal oppbevare pengene "på en rett".

Gulbrand Forum av Særum sogn - på Halvor Flakstads vegner - fordrer sak opptatt angående Jon Rånås' død. Utsatt fra 23.-3.-69.

Jons brødre Hans, Mikkel og Amund Hanssønner møter. De sier at de vil føre flere prov: Mikkel husmann på Rånås, Kari Niilsdatter og Ingeborg Høvorsdatter. Utsettes derfor til 27. mai.

Fogdens sak mot Hannibal Spitz for gjeld og annen tiltale (ifølge rikens stevning av 1.-12.-68. Utsatt fra forrige ting.) Saksøkte møter ikke. Skal derfor bøde 8 ørtuger 13 merker og gi kost og tæring.

Anders Anderssønn Lynche boende på Aggum, har på sin værbrors Peder Olufssønns vegner stevnet Laurits Anderssønn Flech, tjenende på Arnestad, for en lue. (Se ovenfor.)

Laurits var ikke buden i Anders' bryllupp.

Fol. 26 b.

Laurits svarer at han fant luen under bordet i dagrenningen. Det var en svart fløyels lue. Hans egen lue var blitt borte samme tid. Tre uker senere sendte han luen opp til drengens mor Johanne Holter. Hun vilde ikke ta imot den. Den er

derfor frøndeles i hans husbonds hus. - Utsettes.

Fogdens sak mot hr. Samuel Trane for resterende sagskatt
På Tranes vegner møter Jens Thommessønn.
Utsettes igjen.

Fogden forlanger - og får - dom på restanser.

Sak mellom forhenværende fogd Morten Nielssønn ved full-
mektig Erik Erikssønn, og Jens Thommessønn. (Jfr. 23.-3.-
65.) - Ingen avgjørelse.

Fol. 27 A. Tor Engelbretssønn Rodding sakfører med rikens stevning
av 8.-9.-68 Hans Grimssønn Børgen for resterende lønn.
Da det ene prov, Torsten Hovin, ikke møter, skal han bø-
te for uteblivelse. Saka henvises til nytt stevnemål.

Oluf Oppåker og Tor Unes beklager seg i retten over den
store umake og bekostning som de tid etter annen utstus
ved sundet Uen (Vffuen), og ikke nyter mere derfor enn
sine gårder fri for skyssferd, hva de nå ikke lenger trø-
ster å utstå. De begjærer derfor at fogden vil assiste-
re dem med retten, at de må få betaling av de reisende
som farer derover, undtatt kongens tjenere.
Fogden samtykker på kongens vegner i at de må ta 1 skil-
ling av hver mann og hest som reiser derover, hver gang.
Dog kongens folk og betjenter undtatt.

Hr. Samuel Trane - ved fullmektig Jens Thommessønn - sak-
søker Paul Katterud for resterende landskyld, 2 1/2 fjer-
ding i 3 år. - Paul sier at han har betalt 3 1/2 rdr.
derpå, og har bare bodd der i 4 år. Han sier videre at
hr. Samuel ikke vilde motta hans rede penger 1 1/2 rdr.
som Paul tilbød ham for 1 fjerding.

For: Han skal betale resten, gi julemark for det nest
forledne år, og gi kost og taring.

Likeens søkes Ingel Hundstad for tiende, 5 tønnen havre
og 5 kvart r bygg, forfalt for 3 år siden.

Ingel møter og påstår at han leverte tienden til kongens
part (hvilket fogden bekrefter) og hr. Samuel fikk da li-
ke derimot samme tid. - Utsettes.

Videre søkes Gulbrand Eie (Ey) for sagtømmer som hugges

i felles skog mellom Sandaker og Eie. Dette tømmer skal Gulbrands værfar Amund Eie ha lovt hr. Samuel tilkjøps framfor noen annen, mens Gulbrand ikke vil vedbli samme akkord. Gulbrand svarer at han hadde solgt tom eret til Claus Worm før hr. Samuel begjærte det. Derfor kunde han ikke rygge kjøpet. Han vet ikke av noen slik avtale som presten påstår.

Fol. 27 b. Utsettes til neste ting. Hr. Samuel da a framvise eller bevise hva forening han og Amund Eie har gjort, om den kan forbinne Gulbrand til å holde den fremdeles.

Angående Nasmus Jenssøns resterende skriv rønna for 1659 til 1667, om høsten forfallen, ifølge hans innlegg og oppleste ræntens. - De resterende tilfunnen å betale innen halv måneds utgang, med billig omkostning.

Mikael Jenssønn Løken - med fullmakt for lagmann Niels Tolder - forlanger, og får, som på resterende tømmerkjørsels-penger, 1 rdr. 17 skilling av hver fullgård, halve ad advenant.

24. mai 1669.

Alminnelig sak-, skatte- og våpenting på Ras (= Os ?) tingstue i Odalen.

Tilstede: Fogden Johan Tenkol.

Lagrett: Først av Vinger sogn Auden Ausbøl, Amund Strengelsrud, Hans Gjermshus, Gudmund Gjermshus, Oluf Kapperud (? Kopperud), Hagne Bællongen, Peder Sigernes, Peder Kaustad (? Kustad), Gulbrand Seter, Oluf Kurud, Anders Hjerstad (Keerstad), Oluf Holer.

Etttersom samtlige alnue her i Odalen høyligen og med største vemodighet seg nå som mangen gang tilforn har besværet seg at de aldeles ikke kan stå utstå kongens påbudne skatter, - - - . På deres supplikasjøn av 16.-6.-68 er nå fulgt stattholderens resolusjøn datert Akershus 30.-7.-68, og fogden Johan Tenkols erklæring datert Nor 15.-10.-68.

Fol. 28 a. Fogden framholder at alnue her i Odalen er meget utarmet, og kan ikke uten "vundring" (= utleggsforretning) atferd utrede skattene, og hos en part finnes ikke noe til dekning. ~~Avsette~~ De har å søke kongen om forskånsel.

Lagrett av Odalen: Sakarias Frisvoll, Kristoffer Leikvang,

Ener Vestby, Laurits Calterud, Torsten Duasen, Erik Ulleren.

Angående lagmannsstoll, jfr. Ullensaker 22.-4.-69. Almu-
en svarer at de vil gi lagmannen 1 setting havre (av
hver gård).

Fogden forlanger - og får - dom på restanser.

- Fol. 28 b. Fogden spør Christen Jenssønns landbønder hva de gir i
førstefeste, landskyld o.s.v.:
1. Gunner Jerstad - satt på gården før Christen Jenssønn
fikk den, skylder 1 1/2 skipund - -
 2. Torsten Svennebys sønn beretter - -
 3. Brynøil Hammer - -
 4. Knut Volsrud - -
 5. Oluf Stein - -

Pils Olufssønn lagfinnrud er stevnet for leiermål med
Bergete Evensdatter. Han møter ikke. Skal derfor bøte
1 mark sølv.

25. mai 1669.

Tinget fortsetter på Os i Odalen.

Lagrett: Ener Vestby, Kristoffer Leikvang, Sakarias
Presvoll, Torsten Duas, Laurits Calterud, Oluf Børgen,
Brynøil Hammer, Gunner Jerstad, Laurits Seim (Søm), Knut
Valstad, Laurits Steinerud og Sjøanne Arstad.

Tilstede: Fogden Johan Stenkol og lensmannen Tor Os.

- Fol. 29 a. Fogden har stevnet Oluf Hanssønn Kvistler for et signet
som kom bort for hans far Hans Ulleren for 12 år siden.
Straks etter lot Hans tapet kunnagjøre ved Peder Mikkelss-
sønn klokker på Øpstad kirkes restegård etter endt pre-
ken ("Iod lye efter samme hans bortkomne signete", .s.v.)
Jfr. 20.-4.-69.

Fogden spør Oluf Hanssønn om han pantsatte signettet til
Oluf Stein for 1/2 pund salt i 8 dager, og siden solgte
det til Tore Jenssønn Luker (Lycker).

Oluf svarer at han fikk signettet av sin far og pantsat-
te det til Tor Luker for 3 settinger rug.

- Fol. 29 b. Utsettes.

Anne Skarnes, nå boende på Østre Os, er stevnet for ti-

endesvik, 1 kvarter havre for 1666.

Prov: Tidligere lensmann Høgne Lillingrud, Tor Os og Paul Aas. - Avsagt: Annes stedsønn Hans Skarnes skal bøte etter resessen og gi kost og tæring 2 rdr.

Fol. 30 a. Christen Eskilssønn, borger i Kristiania, har med rikens staving latt innstevne Gunner Tronbøl og Laurits Lilleset for gjeld. Gunner Tronbøl svarer at han skylder 20 rdr. 20 skilling. Avsagt: Gunner skal betale. Laurits Lilleset møter i ke. Skal derfor bøde 8 ørtuger 13 merker.

Oluf Olufssønn Nor i Grue - ved fullmektig Kristen Hanssønn - har stevnet Hans Olufssønn Dagfinnrud for at han har avvikt tjenesten som han satte Oluf Nor, men ikke kom. Hans erkjenner. Avsagt: Han bør lide etter loven, kjøpebalkens 12. kapitel.

Oluf Olufssønn har stevnet de Aulis arvinger. - Utsettes.

29. mai 1669.

Vagstad tingstue i Nes. Sak angående Jon Hånås' død. Jfr. 23.-3.-69 og 5.-5.-69.) Var berømmet til 27. mai, men måtte utsettes, da fogden var i en commissiön i Grue sogn. Tilstedes: På fogdens vegner hans bror unge Anders Simenssønn, lensmannen Oren Rønne. Lagrett som 3. mai.

Fol. 30 b. Hans og Mikkel Hanssønner Hånås møter med de påberopte prov og andre som de har stevnet: Mikkel Knutssønn, Ingrid Grøndal, Anne Prestenud, Inger Hofsrud, Eli Stahaug, Kari Nilsdatter og Ingeborg Høvorsdatter.

På Halvor Arnessønns vegner møter ingen. Er derfor Gulbrand Torum på sin principals vegner tilfunnen å oporeise saken.

16. juni 1669.

Almindelig ting på Lauten tingstue i ellensaker. ~~Tilstede~~ Tilstedes: Fogden Anders Simenssønn, Lasmus Jenssønn selv, lensmannen Hans Frigner med flere.

Lagrett: Oluf Børgen, Peder Ramby, Oluf Ramby, Anders Ramby, Villum Asper, Ove Oppen, Halvor Romsås, Laurits Sørby,

Sven Ile, Even Hafstad, botten Hiltneren, Nils Vetral.

Tinglyses: Et odelsbrev som m. Thomas Trugelssønn, sogneprest til Hannefted, Daniel Trugelssønn, studiosus, og Hans Kasmussønn, tollbetjent i Fredrikstad på sin hustru Sofia Trugelsdatters vegner, har gitt sin bror hr. Christoffer Trugelssønn, sogneprest til Hedrum, - på Krakfoss bruk på begge sider, til odal xxxxi å måtte innløse fra panthaveren. Dateret 17.-3.-69.

Fogden har stevnet Peder Trøgstad for leiermål med Margrete Evensdatter, hans tjenestepike. (Jfr. 22.-4.-69)

Fol. 31 a. Utsettes.

Fogdens sak mot hans blindrum angående de husfolk som han skal ha inntatt. (Utsatt fra 22.-4.-69)

Hans sier at den "beskjed" som Kristen og Juro hadde med seg, var hr. Hans fiitt. Hans blindrum kan ikke få den tilbake. Han nødes derfor til å stevne presten med rikens stevning. - Utsettes.

Fogden har stevnet Arne Trønssønn som tjener i Ullensa-ker prestegård, for leiermål med Anne Pedersdatter. Han erkjenner. Som: Arne skal bote 12 rdr. til kongen og stå henne til rette for vanære og giftermålsspilde, når det lovlig szkes, medmindre de ekter hinannen.

Fogden tilsier Gulbrand Furuset at han med det første skal føre sine prov angående skogtretten mellom hans gård og Julset, etter hjemfinnelsesdommens tilhold.

Fogden har stevnet Torgar Lund for at han skal ha tilføyd Tron Tron Knivstikk forleden høst i begravelsen etter salig helle Holm. - Tron viser fram arr over de to fremste fingre på høyre hånd.

Torgar hadde klameri med Gulbrand Furus sønner og vilde skadet dem. Tron avverget dette og vilde ta kniven fra ham. Dermed skar Torgar Tron over fingrene.

Avsagt: Torgar Lund skal bote 8 ortader 13 merker til kongen.

Fol. 31 b. Fogden saksøker Gulbrand Furuset for hans tiende, 1 tønne klanekorn og 4 tønner havre. Gulbrand skylder fogden 7 rdr. etter deres kjøp (= Gulbrand har "kjøpt" sin

egen tiende.) Dom: Gulbrand skal betale.

Fogden har stevnet Mikkjel Jenssønn Løken for at han skal ha vært i følge ut av fogderiet med en drapsmann, Sakarias Erik(ssønn ?) kalff, kornett under generaladjutant Byløvs kompani. Og etterdi Mikkjel ifølge resessen, lib. 2 pagina 244, var pliktig som alle og enhver er, til å hindre manddraper (i å undkomme), og han tvert imot var i følge med ham, påstår fogden at Mikkjel Løken bør bøde full mannsbot. Mikkjel Jenssønn svarer at han ikke var med da ulykken skjedde, eller var medviter deri, heller ikke da kornetten undkom fra arresten. "Og som jeg", sa han, "søkes fordi jeg var i følge med ham gjennom Nes og Strøms sogner, da bør kongens ombudsmann ingen sak gi uten bevis. Men som jeg ei kan nekte å ha vært i følge med ham, jeg dog ei om hans gjerning var fullkommen bevist, helst etterdi om endelig nødiges skulde, forhåper å verificere anderledes om hans arrest. Mens da jeg samme reise i min forretning, bemektiget jeg ei ham veien å hindre."

Fol. 32 a.

Utsagt: Etterdi Mikkjel Jenssønn Løken ikke nekter å ha vært i følge med samme manddraper og kornett, som tilforn var som en gjest i hans hus logerende før dette ulykkelige drap skjedde, idet en rytter Jakob Torup skal være ihjelstukken, ulykken skjedde i Eidsvoll sogn, langt herfra, som Mikkjel Jenssønn foregir var ham uvitterlig da han ifølge med kornetten bega seg på den veg som hans hverv ellers falt, - Da safrønt Mikkjel Jenssønn ikke kan bevise eller lovverge seg, som han tilfinnes å gjøre innen 10 uker heretter, så bør han bøde full mannsbot, 18 courantdaler etter resessen.

Fogden forlanger - og får - dom på restanser.

Børgen Gullikssøns sak mot Jørgen Hage og hans sønner Thomas og Mats. Utsatt fra 22.-4.-69. For Børgen Gullikssønn møter Mikkjel Jenssønn Løken.

Jørgen Hages påberopte prov er: Lasmus Kock i Blaker, som er syk, og Amund Kolby her i sognet som ikke er stevnet. Jørgen har ikke kvittering fra Jens Paulssønn for odelsskatten.

Kjennelse: ~~Som~~ Etterdi saksøkeren ikke har opbudt pantepenger til panthave-ren, som dog på sin hustrus vegner var en medarving til samme gods, heller ikke framviist noe skiftebrev

derom, - så ~~finnes~~ tilfinnes saksøkeren å fore lovlig prosess. Fogdens pretention uforhørdet.

Føl. 32 b.

Fogden protesterer mot kjennelsen og forlanger dom for at Jørgen Haga har forbrutt samme gods i burhol. Dom: Jørgen Haga har forbrutt samme gods (for resterende odelsskatt). Dog ~~ikke~~^{rette} odelsmann nærmeste å lese det igjen.

Linglyses: Et pantebrev utstedt av Anders Aigrem til Grund Løken i Holter sogn, på 1 pund med bygsel i Aigrem for 100 rdr. Datert 27.-2.-69. Derforuten etter en obligasjon 10 rdr. som kommer til fornyelse når godset gjensløses.

Luf Halvorsønn Oeter av Hoff sogn, hans sak mot Laurits Brøtnu og hans kvinne angående 324 ganger hestlesko. Utsatt fra 21.-4.-69.

Son fullmektig for saksøkeren møter fogdens Lauritssønn som legger fram et provsbrev datert Hoff tingstue 30.-3.-66 under Liv Borchs og 6 menns besegling.

Birgitte Brøtnu møter og benekter røyrlig at hun aldri (!) har mottatt samme hestlesko. Den tid som pesten begynte, da døde hennes salige mann Mats Brøtnu derav og der kom siden 12 lik til 12 personer av samme pest om høsten av gården. Provsbrevet sier at pesten skulde være kommen til Mo i Gutsen, da skoene skulde være nedlagt. Da dog hennes salige mann tilforn av pesten var bortdød imellom pinsetid og st. Hans dag.

Føl. 33 a.

- Laurits Brøtnu sier at han vet intet av skoene, ettersom det skal være skjedd før hans tid. Dette er den fjerde rikens stevn og som er uttatt over Birgitte i denne sak.

Fogdens Lauritssønn sier at han vil fore følgende prov: Christen Matssønn i Kristiania, Luf Torstenssønn og Oluf Olssønn.

Til dette svarer Birgitte at Christen Matssønn er hennes åpenbare avinssønn, Luf Torstenssønn er søskenbarn til saksøkeren, og Oluf Olssønn kjenner hun ikke.

- Kjennelse: Saksøkeren har ikke reist sak i rette tid etter resessen. Det blir nå til høsten 15 år siden saken skulde være reist. De saksakte frifinnes derfor.

17. juni 1669.

Alminnelig saktning på Vang^{tingstue} i Bjørndrum.

Tilsteder: Fogden Anders Simenssønn,asmus Jenssønn og lensmannen Jens Lauritssønn Sørum med flere.

Lagrett: Bjørn Øistad, Oluf Kulsrud, Amund Heni, Gulbrand Hjelstad, Engelbret Trolsnes, Gulbrand Ask, Kristoffer Løvstad, Hans Brådal, Halvor Kokstad, Halvor Kulsrud, og Viljum Engstad, Even Kjerstad.

Tinglyses: Et skjøte fra Niels Iolder, assessor i overhoffretten og viselagmann i Lunsberg, til fogøden Anders Simenssønn, iblant mere på Øvensrud her i sognet, 1 fjerding. Datert 22.-1268 12.-63.

Fogdens sak mot Jørgen Amot, prestens medhjelper, for drukenskap og kx gudstjenestens forøømmelse. (Jfr. 10.-3.-69 og 24.-4.-69.)

fol. 33 b. Avsagt: Jørgen Amot skal bøte 10 riksdaler til de fattige etter resessen. Hva angår hans embede og om han skal stå åpenbart skriftl., det innfinnes for presten og geistlig øvrighet.

Fogden forlanger - og får - dom på restanser.

Tinglyses: Et pantebrev utstedt av Gunner Kolby, Jørgen Amot, Trols Jørgenssønn Amot og Mogens Eikeberg, på 15 lispund i Amot^{god} bygsel, pantsatt til Gulbrand Jørgenssønn samstedts, inntil pengene igjen erleffes. Datert 12.-8.-1662.

Ettersom brevet ikke nevner hvor mange penger Mogens Eikeberg har fått for sin andart, opplyser han nå for retten at han har fått 20 riksdaler.

Fogden protesterer mot pantebrevet. Den salige kvinne som godset skal være arvefalt etter, Ambjørg Amot, døde for over 10 år siden. Senere er godset angitt å eies av den påboende, hvorved kongens skatter (= odelsskatt) derav er be- snildet av dem som godset arvelig tilkom. Fogden vil derfor forbeholde seg sin tiltale for dette.

Halvor Kokstad angir at han er nærmeste odelsmann til å løse godeset. - Fogden arresterer pantebrevet til å bli i rettens vardelekt inntil dom faller.

Fol. 34 a.

18. juni 1669.

Alminnelig s-king på Holter tingstue i Nannestad.

Tilstede: fogden Anders Simensønn, Kasius Jensønn selv, i lensmannens sted leder Justssønn Vålaug, med flere.

Lagretti: Knut Novol, Askil Jaer, Oluf Løk, Kristoffer Engelstad, Tor Gutu (tilføydt: abs.), Gudmund Langerud, Paul Hangerud, Halvor Hylli, Kristoffer Nordby, Even Løk, Jan Homle, Torsten Bjerkeik og Knut Austad.

Fogden har stevnet Gisle Hol og hans kvinne Rangdi for at hun skal ha slått Gisles mor Marte 5 slag med en ~~s~~ staun kort forleden i mai.

Moren Marte Hol er tilstede og beretter at det skjedde for 3 år siden ved nevebygg og en kjepp. Saken er reist derav at Martes barnebarn hadde blitt lens med hverandre. Det ene var Gisles barn, og det andre var Harald Børkes, søn slest. Da tok Rangdi og slo Haralds barn. Da sa bestemoren at Gisles barn også burde ha hugg.

Bestemoren, Marte, ~~tok~~ slo da Rangdis barn med flat hånd over ryggen. Så røk Rangdi på Marte og slo og tok henne i håret.

Utsettes, og iens skal saka forelegges for og rådføres med lagmannen.

Fogden har også stevnet Gisle Hol og hans kvinne for at hun skal ha slått Gunner Hols, Gisles brors, kvinne med 5 staurslag i hennes eget hus, i mai kort forleden. Gisle og Rangdi forklarer at Anne Hol slo Rangdis barn som hadde tatt fra Annes barn en snelde. Rangdi tok da kvisten fra Anne og slo Anne 3 eller 4 slag ~~med~~ over armene med den.

Fol. 34 b.

Gisle Hol har stevnet prov: Oluf Paulssønn Børke og Tron Gud. De prøver at forleden næst et år siden da de begynte å skjøre, kom Gisles værmor Sigrud Saksrud til Oluf Børke og viste ham at hun var blitt slått på venstre kinn. Hun sa at det var Gunner Hol som hadde slått henne. - Utsettes.

Fogden framfiordrer i retten Oluf Torstenssønn Vålaug som odelsmann til halvparten i Kopperud (gårdens skyld ialt 1 fjerding. Det gjelder altså Kopperud i Børke ~~og~~ sogn), og salig Tore Totners barn hvis far har solgt

Oluf den halve fjerding, den ikke ga ham brev på salget før sin død. - Oluf Jørgensen sønn bekrefter nå at han har solgt den halve fjerding i Kopperud til fogden Anders Jørgensen sønn. Tomas Jørgensen, som er salig for Totners eldste sønn, bekrefter sin fars salg av samme 1/2 fjerding. Fogden forlanger tingsvitne.

Fogden vitner Hans husmann på Sandnes for at han skal ha stukket Oluf Matssønn Totner, på Totner forleden vinter. Oluf viser fram et ar i brystet, rispet ("refiset") med en kniv. Han sier at det var skjedd av uvanne "idet Hans hadde utstand med en skredder, Engelbret Rød, som slo Hans i en dans." Hans verget da for seg, og Oluf kom da med en kanne øl, og kom ulykkelig for skade, "dog ikke merket noe, og ikke heller derpå klaget".

Fol. 35 a. Dom: Hans husmann skal bøde 8 ørtuger 13 merker til kongen. Hans sak mot Engelbret skredder dermed ikke forhindret.

Oluf Matssønn Totner viser fram sin venstre hånd, ilde såret, og beskylder Tomas Totner for å ha bitt ham.

Prov: Engelbret Ustberg og Mari Gulbrandsdatter. De prover: forleden vår, 8 dager etter påske, da det ble avgjort mellom Mart. Totner og Oluf Bjertnes å komme i ekteskap tilsammen, da ble det klammeri mellom Oluf Totner og Tomas Kopperud. De prover at de hørte klammeriet i stuen, og da de kom inn, sa Oluf til Tomas: "Du bedst meg som en hund." Oluf viste dem hånden.

Avsagt: Tomas Kopperud skal bøde skal bøde 8 ørtuger 13 merker selv til kongen. Dessuten skal han erstatte Oluf hans skade og arbeidspilde, som hittil er ansett for 3 rdr. Men om mer påkistes, da skal Tomas også svare dertil.

21. juni 1689.

Åstedssak mellom Gunnildrud, Bjørks og betaket i Nannestad. Tilstedt: Fogden Anders Jørgensen sønn, Rasmus Jenssønn selv, og i lensmannens sted Peder Gustsønn Valaag.

Lagrett: Kristoffer Engelistad, Amund Løke, Jon Vestby, Kristoffer Ingelsrud, Hans Økustad, Paul Økustad, Edmund Engelistad, Tor Ingelsrud, Oluf Økustad, Gulbrand Linger, Mats Totner, La rits Skjennem.

Saksøker er fogden, med rikens stevning av 21.-6.-89 mot

Bjørkes og Hetåkers besittere angående bråter med mere.

Fol. 35 b. Innstevnte er: Oluf Paulssønn Bjørke, Oluf Guttormsønn Bjørke, Lilling Hetåker, m. Thomas Trugelssønn og Jacob Virichessønn, - de to sistnevnte som landdrotter. Det opplyses at de tre bondene har hugget bråten, men at presten Thomas Trugelssønn har sådd rugen der. For Thomas Trugelssønn og Jacob Virichessønn møter Hans klokker.

Prov: 1. Klaus Kjørstad prøver: for 10 eller 12 år siden fikk han av salig Kjell Gunnildrud lov til å hugge et tjug (tiuff) stakker rustømmer til en stall, her i skogen. Da sa Kjell til ham at skillet mellom prestegårdens skog og Gunnildrud er i Assmyren. Samme Kjell var fætt og oppvokst på Gunnildrud, og hans far ryddet plassen av nå rot.

2. Jon Høie prøver: for 13 eller 14 år siden fikk han 3-4 sponstokker av Kjell Gunnildrud. Kjell sa da at han ikke måtte hugge over Assmyren, for der kom presteskogen til. Han hugge derfor på denne side myren, som bråten nå er. Videre sier Jon at vegen deler mellom Ingelåruds og Gunnildruds eiendommer.

Fol. 36 a. 3. Jakob Trindåker prøver: Den tid salig Jacob Eggertssønn var fogd her, da tjente vitnet hos Guttorm Bjørke som da sammen med Kristoffer Hetåker hadde hugget tyri her hvor bråten nå er. Kjell Gunnildrud tok fra dem samme tyri, "og blev ikke mere derom talt".

4. Erik Kannestad prøver at for 10 år siden fikk han lov av Kjell Gunnildrud til å flå et snes park (= barkflå et snes trær ?) til tyribruk, her som bråten nå er (o.s.v.)

Videre var Gudmund Langerud og Oluf Lauritssønn Trette-
rud innstevnt til å prøve.

- Otteses.

23. Juni 1669.

Allinnelig sacking på Tyrer tingshus i Aidsvoll.

Tilstede: Fogden Anders Simenssønn, Lassus Jenssønn selv, lensmannen Gulbrand Bjørke, med flere.

Lagretter: Sals Sandholt, Torger Tønsøker, Alf Boknes, Gulbrand Oppsal, Anders Boknes, Per Oppsal, Hans Haga,

Fol. 37 a. Gunner Kalsegg, Halvor Grøven, Laurits Hæbørstad,asmus Ås og Nils Ålborg.

finglisses. Et skjete utstedt av Johan drifting på Bårums Verk til fagden Anders Simensson på i kalvskinn gods i Fuglerud (Fugleired), her i sognet. Dateret 1.-5.-69.

Fagden lar framstille for retten en fengslet tyv, Laurits Eilertssønn, født i Rømedal sogn, som har stjålet fra Mikkel Bønnum her i sognet.

Laurits tilstår: Han har stjålet fra Frode Arneberg i Rømedal. Derfor ble han dømt til Akershus og innsendt dit forleiden hest. Rømte derfra forleiden vær. Stjal deretter på ny et og annet sted. Sammen med sin bror Eilert Eilertssønn (som også var fengslet, men som rømte fra Bjerke for noen dager siden) stjal han på gården Flizsønn i Akersherred, en grå kjol, en grøn filts trøye med merke. Dette tyveriet skylder Laurits på sin bror. Einsenatt stjal de et par sko fra Svvert Halvorssønn i Vaterland. Den grå kjolen solgte Eilert til Jens Juell i Vaterland. - Laurits hadde også stjålet fra sin egen far. Natt til nest forleiden mandag stjal han 13 alen vedmel fra Laurits' so i Rømedal. Fra nedermarken drog de til ~~xxxxxx~~ Ales i Feiring, derfra til Hurdal hvor de ble grepet.

- Oluf Børre av Vang sogn som også er blitt bestjålet, er tilstede.

- Laurits Eilertssønn sier mellom annet at han ikke hadde stjålet noe på slottet, "mens han fikk sin part av en øks og en takloring som den gjorde og solgte som var med ham hos slottssmeden." Han hette Henrik, og hadde tilforn vært fange, men da igjen fri og leid av slottssmeden. Han solgte det til Jens Juell i Vaterland for øl.

Fol. 37 b. - Dom: Laurits Eilertssønn - - - - - Lær at refses med galge og gren, andre til ~~xxxxx~~ eksempel.

Fagden har st vnet Gulbrand Bjerke angående den drapsmann og kornett som stakk i hjel Jakob Turup, og som var arrestert hos ham, men som skal være sluppen og undkommen.

Gulbrand Bjerke forklarer om tiloragelsen. Det framgår mellom annet at rytterne under korporal ~~er~~mann hjalp kornetten med å kenne fra Bjerke. Bøndevakten over kornetten var: Oluf Hanssønn Venjer, Paul Mikkelssønn Bønnum og Knut As. Gunde Bleketud og Oluf Olssønn Leide Bønnum hadde frivakt og hadde gått da kornetten rømte.

Fol. 38 a. - tilsettes.

Fullik korporal har stevnet Karl Finstad for at han skal ha tatt hans hest uten i v og brukt den en hel dag i våranbeidst.

Karl benekter dette, og tilbyr å fri seg ved⁴for tiltalen. - Renfinnes til vedbørlig bevis, om ytterligere påklages.

Fogden har stevnet Knut Skrarud, Syvert Brahaug og Oluf og Morten Hollet, for at de som vakt skal uaktsomelig ha latt en tyv, Eilert Eilertssønn, undslippe fra Bjørke. Dom: Hver av dem skal bote 8 ørtoger 15 merker sølv, etterdi de ikke tok bedre vare på ham, - bemindre de skaffer ham tilstede igjen innen en måneds tid.

Kristen Bålsrud saksøker med rikens stevning, av 23.-4.-69 Paul Li for æreskjelding.

Pæov: Børger Krøkvål og Oluf Trandum. Oluf er nå bortet. - Utsettes.

Fogden har stevnet Østen Odemark for at han forleden påske skal ha slått Oluf Brustad i hans eget hus.

Begge parter og undskylder seg med at de var drukne, og at Oluf da fikk et slått øye av Østen, enda de ikke hadde videre utestående med hverandre.

Dom: Østen Odemark skal bote dobbelte bøter til kongen, nemlig 8 merker sølv.

Fogden har stevnet Kristoffer Hol, Laurits, Trygg og Liner Habberstad, og Bård og Halvor Brøstad - for ulovlig hugst i almenningen. Kristoffer Hol har hugget 14 a 15 tylfter, Laurits habberstad 6, Trygg Habberstad 2 1/2, Liner habberstad 5, Bård Brøstad 5, Halvor Brøstad 2 tylfter., - som de mener er hugget i deres egne skoger "til deres rettigheters søgning, som er afført imod arrest". - Kristoffer Hol skal ha bygd på sitt seter. - henvises til østedet.

Fol. 38 b.

nr. Laurits Brøn - ved fullmektig Alf Jakobssønn - saksøker Jon Løli for resterende landskyld 1 pund tunge, forfalt til jul 65.

Dom: Jon Løli har forbrutt sin førstebyggsel, og skal dog betale landskylden og gi kost og iæring.

Jens Holst rytter på Gierdi har stevnet Knut Hjera og

Kjell Bjera til å prove angående hans festemø Inger Olsdatter
ters uskikkelige atferd mot ham og den pikes mor som han har
besøvet. R

Knut Bjera prover: Den samme søndag som Inger Olsdatter
nåde vært til alters forleden vår, da kom Kjells kvinne Ka-
ri inn til Knuts kvinne og bad at hun skulde komme inn i den
andre stuen hvor Jens rytter og Inger var. "Heller de mørde
hverandre". Da hun kom dit inn, stod Jens der, og hans
skjorte var revet i 4 stykker, - eftersom Jens hadde lagt
seg før Inger kom hjem. Da sa Knuts kone: "Du bevare meg,
Inger, hvor farer du ad? Tenker du ikke på hvor du har
vært idag? Og om det aldri var, så skulde du dog ikke an-
stille deg så". Inger svarte: "Du se, min kjære Gulbjørg,
hvør de har faret ad meg." Da var hun blodig under ansik-
tet. Så gikk de ut fra henne ihop, Kjells kari, Jens, Gull-
bjørg og Kari naga, moren til den som Jens har besøvet. Da
lå Inger i sengen og sa: "Nu skal de fare med djevelsferd
alle sammen." Dermed sprang hun opp av sengen. De gikk inn
i stuen hans Kjell og lukket døren etter seg. Inger kom et-
ter, gikk til vinduet og brakte mann. Da sa Knuts kvinne
til Jens: "Ivi værde deg, du mått gjort en unge på henne så-
velsen på den andre, at de kunde vært like gode." Kjells Ka-
ri svarte: "Hoi, han skulde ikke gå galt at henne, men ta-
get en kålot og revet huns ned." Inger sa da: "Hør a slad-
der-kari, ^{nu} hvårket erakk hun høver." Dermed gikk hun sin kos.
K Kjell Bjera prover det samme på sin kvindes vegner.
Jens Rolst forlanger å få prøvene skriftlig og beseglet.

Fol. 39 a.

Alf Jakobsen har stevnet Oluf Olsson Kommesrud for 10 rdr.
gjeld ifølge obligasjon av 10.-3.-63.

Dom: Oluf skal betale, med billig omkostning, innen halv må-
ned.

Fogden forlanger - og får - dom på restanser.

29. juni 1669.

Åstussak mellom Ole og Bråeng (i Nes) og Østre Frilset (i
Eidsvoll). Angår at Østen Frilset skal ha begått ulovlig
skoghugst og bråtebruk. Partene selv tilstode.

Likewise fogden Anders Birnessen, lensmennene, Gultrand Bjør-
ke i Eidsvoll, og i Søren Fønnes ~~skat~~ forfall Syvert Rolstad
fra Nes.

Fol. 39 b.

Lagrett fra Nes: Torsten Hovin, Hans Valstad, Hans Kolstad, Anders Husør, Kristoffer Valstad og Hans Børgen. Fra Eidsvoll: Jon Langvegg, Alf Boknes, Anders Boknes, Halvor Smødstad, Tor Opsal og Tatald Våler.

Åene og Klemet Ile legger fram gjenpart av en lagmannsdom dateret Boto~~v~~vs øften 1586. Originalen som for alder er istykker og vanskelig kan leses, vises også fram. Ved besiktelse finnes at tømmeret er hugget over og sønnenfor det markeskjell som beskrives i lagmannsdommen. Avsagt: Østen Frilsets tømmer er forbrutt til landdrotten (Iles og Brøngs?). Ettersom Østen har ført tømmeret bort etter at det var logfest, skal han gi dobbelt skadegjeld og landnam. Skaden å takseres av uvillige menn på østedet.

Fol. 40 a.

26. juni 1669.

Alminnelig saking på Vågstad tingstue i Nes.

Tilstede: Fogden anders Simenssønn, lensmannen Søren Kønnes med flere.

Lagrett: Oluf Orue, Evon Kønnes, Jon Vågstad, Aslak Fjuk, Gulbrand Brøuter, Hans Kollen, Hans Knebrøt, Gulbrand Mørøre, Børger Brøuter, Tor Unes, Amund Hundstad og Tron Leir.

Sak om Jon Kønnes' død. (Jfr. 23.-5., 3.-5. og 29.-5.-69.)

Jons brødre fører følgende prov:

1. Nikkel Knutssønn husmann prøver: Han var med Jons søster på Hofsrud et ~~dag~~ jevndøger etter kramperiet, og reiste Jon opp i sengen. Da randt det likesom blodvann av hans munn.

2. Anne Presterud~~xxxx~~ prøver: Etter at Jon Kønnes var ført død hjem fra Hofsrud, var hun bedt dit for å svøpe liket, sammen med Ingere Grøndal. Hun så de små sår i Jons panne, i havgarden.

3. Oluf Grøndal på sin brors nustrus vegner, prøver som Anne.

4. Eli Stanaug.

Fol. 40 b. 5. Kari Vilstatter som er besiktet med de Kønnesfolk i 6. tredje ledd.

6. Ingeborg Håvorsdatter, en pike som den tid ikke had-

de vært til alters, tjenende på Henni (hindj).

7. Ingrid Hofsrud. For henne møter hennes mann Oluf Hofsrud og sier at hun intet har å prove.

— Jon Rånæs' brødre vil ikke gi Halvor Flekstad sak for drap.

Fol. 41 a. Ovsagt: Halvor Arnessønns bør for denne sak være fri og frishellig.

Sak mellom fogden og nr. Samuel Trane angående resterende sagskatt. For Trane møter Jens Thommessønn.

Fol. 41 b. Dom: Såfremt Samuel Trane ikke innen halv måneds dag etter dommens forkynnelse kan bevise å ha betalt den påkrevde sagskatt, så bør hans sager og sagsarter være forbrutt.

Tinglyses: Et skjøte utstedt av Otte Schade, oberst over Snålenenæs regiment, til hr. Samuel Trane på Katterud her i sognet, 3 fjerdinger med byggesl. Datert 11.-3.-69.

Fogden saksøker Henrik Avol for restanser. Henrik svarer at han ikke vet seg noe skyldig på det gamle, men erkjenner å restere på det for iår.

Dom: Han skal betale, bøte for brevbrudd, og gi kost og tæring.

Tinglyses: Et gavebrev utstedt av Sigrid Heberg til hennes bror Torsten Auli (Oulin) for all hennes formue, og han derimot å forsyne henne livsbrød og en hederlig begravelse. Datert 10.-3.-69.

Fogden forlanger tingsvitne om Arnestads ulykkelige brann for 2 år siden. Likeens for Barhaug og Grinkelsrud(s brann) i 1661. — Saken bekrefter.

Fol. 42 a. Morten Hjelssønn av Heedmarken, boende på Store Hverven — ved sin fullmektig Anders Jirensønn den yngre — saksøker med rikens stevning Jens Thommessønn for resterende skatter av Holmen i Hoff, den tid bebodd av Sakse Holmen.

Jens Thommessønn pastar at det tilkommer hr. Laurits Grue å svare skattene.

Da hr. Laurits ikke er stevnet, kasseres stevnenallet.

Fogden har stevnet Oluf Fjell, ettersom Finholts besittere — av hvis eiendom Fjell er tatt (= utskilt) — beklager seg at Oluf skal ha trengt seg inn i deres gårds utveger til

hinder og skade. - Oluf Fjell legger fram sitt byg-
selbrev, utstedt av budene Paulssønn 5.-1.-56. Han
sier at han ga 7 rdr. i førstebyaset. Han har ryddet
opp og bebygget plassen siden han kom dit etter sin
far som ~~xxxxx~~ opptok den av rå rot. - Utsettes.

Fol. 42 b. Tinglyses: Et pantebrev fra Jens Børgen i Ullensaker
til Jens ~~xxxxxxxxxxxx~~ Holt samnests, på 1 pund i
Stakshaug her i sognet, for 120 rdr. i følge ugjenløst
i 9 år, og siden til pengene blir betalt. Dater 12.-
5.-59.

7. juli 1669.

Ekstrarett på Vågstad tingsloe i Ves.

Saksøker er fogden Anders Silenssønn med rikens stev-
ning av 2.-6.-59 mot Thomas Holst, borger i Kristiania,
angående resterende odelsskatt. For fogden møter hans
bror unge Anders Silenssønn.

Tilstede: Lensmannen Søren Kötne med flere.

Lagrett: Erik Henn (Hennoug), Oluf Kjølstad, Kristen
Renstad, Tor Husno, Anders Arnes og Olter Henn (hin-
den).

Den resterende odelsskatten utgjør ialt 77 rdr. 1 ort.
av gårdene: 1. Greni og 2. Fjuk. Disse to gardene er
pantsett til Kapitlet som brukspant.

Fol. 43 a. 3. av Mordre. Holst legger her fram kvitteringer for
odelsskatten for 1662, 64, 65 og 66.

4. av Rud, 1 1/2 pund for 6 år.

5. av Kötne, 1/2 pund tunge 3 pund sør for 6 år.

6. av Kjensmo, 1 1/2 pund for 6 år. Holst legger fram
Jacob Brøndts bevitnelse for at Kjensmo "er hospitalet
til underpant og siden til brukspant forsikret, og a-
lene bevilget Thomas Holst å oppbære landskylden der-
av".

7. av Bråeng, 1 fjerring for 64, 65 og 66. Oluf Brå-
eng som brukte garden de 3 årene, svører på spørsmål
at han ikke har betalt odelsskatt. Holst påstår at
han har betalt Oluf for ~~skatten~~ odelsskatten ved å
trekke i landskylden de årene, men Oluf benekter det.

Fol. 43 b. - Utsettes.

17. juli 1669.

Alminnelig ting på Os tingstue i Odalen.

Tilstede: Fogden Johan teinkul, lensmannen for Os med flere.

Lagrett: Anders Rønne, Kristoffer Kjelsbøl, Oluf Sundby, Engelbret Grimsland, Sakarias Inesvoll, Knut Kolsrud ("Kulsrud").

Fogden forlanger tingsvitn. p. om Kuggeruds brann forleden var, da bonden ikke formår å betale skatt. Almuen bekrefter.

Fol. 44 a. Fogden har stevnet Laurits Berg og krever at han skal legge fram en lagmannsdom hvorved en sorenskriverdom skal være kassert. - Laurits viser fram dommen i kopi, datert Kristiania Lagting 2. søgn efter vinternatten 67. Fogden tar kopien til seg for å bruke den som bevis til sitt regnskap.

5. august 1669.

Ting på Nannestad tingstue i Nannestad.

Tilstede: Fogden Anders Simenssønn, Hils. Foss i lensmannens sted med flere. Rasmus Jenssønn selv.

Lagrett: Halvor Jeli, Even Løk, Vils Lilton, Asril Jaer, Asbjørn Trugstad, Fædr. Foss.

Leses: Kongens brev om saerskatt, datert 6.-7.-69.

Fogden forlanger - og får - dom på restanser.

Fol. 44 b. Tinglys: To pergamentsbrev som Oluf Forstenssønn Vålaug innge, meldende om Asakskogen mellom Hadeland og Amerike, - sammenfestet med hennende innsegl. Det første datert anno 1475, det andre 1476, og det tredje (som er på papir og verfeltet) 1494. Originalene tillikened kopier ble anvist og onnlest.

Fogden skriver i delsskatte av Oluf Vilssønn Unulsrud (= Ånasrud ?) for 1666, 67, 68 og 69. for hans landherre Oluf Evenssønn Kjekstad i Føyken. - Oluf Unulsrud svarer at han har betalt landskylden fuldt ut for hvert år.

16. august 1669.

Asteussak mellom Gunnilerud og Ljærne. (Kjæke, = Bokke?) Hetaker og prestegården i Nannestad, ved en rugbråte som m. Thomas Trugels-

sønn har brukt, skjærendes denne nøst. Utsatt fra 21.
-6.-69.

Tilstede: På saksøkerens, fogdens vegner hans fullmek-
tig Mogens Lauritssønn, i lensmannens sted Peder Justs-
sønn. De saksøkte, n. Thomas Trugelssønn på prestegår-
dens og Bjørkes vegner, på Hetåkers landomer Jacob
Dirichssønns vegner hans fullmektig Christen Nielssønn.
Leixlendingene på Bjørke, Hetåker, Gunnildrud er også
tilstede. Rasmus Jenssønn fraværende.
Samme lagrett som 21.-6.

Fol. 45 a. Prov: 1. Gudmund Langerud, født på Hetåker, inot 60 år
gammel, prover: I hans salige fars tid, som levde all
sin alder på Hetåker, der brukte han og Laurits Bjørke
hver sitt tyrivverk vestenfor (!) inntil kløftedalen,
og hadde sine kveiturer der. De stod granskogen ved
røkt, som senere er hugget ned til bratebruk av Bjør-
kes forrige besitter Mattorm og hans grunde, og salig
Kristoffer Hetåker. Gunnildruds besitter på de tider,
Markus, og siden hans sønn Kjell som ryddet opp Gunn-
ildrud og bodde der all sin alder etter hinannen, på-
talte ikke de andres bratebruk og havn.

2. Oluf Lauritssønn Tretterud (!) født og oppvokst på
Bjørke, ved 60 år gammel, ~~xxxxxxx~~ prover som Gudmund.

3. Marte Mogensdatter, tilholdende på Bjørkeik, ved 60
år gammel, oppfostret av Haftor (Haffor?) ^{Hetåker} som hun
tjente i 21 år.

4. Lore Haftorsdatter, salig Kjell Gunnildruds enke,
født og oppvokst på Hetåker, over 60 år gammel. Hun
har bodd på Gunnildrud med sin salige mann Kjell ved
40 år, og hennes datter bor ennå der. Også hun prover
som de ~~to~~ foregående at Bjørkes og Hetåkers besittere
alltid har havnet og hugget til kløftedalen.

Fol. 45 b. - Oluf Gunnildrud mener at den brate ("det støche
brutte") østenfor Åsmyren, mellom den myr som renner
ut av Svartfloden og renner ned igjen nedenfor braten
ut i Åsmyren, - at den skal være sameie mellom preste-
gården og Gunnildrud.
Frosten benekter det, og påstår at den tilhører preste-
gården alene. Som prov for dette påberoper han seg
Ambjørng Ingelsrud og Ingelsrud menn.

ketten beseer myrens utdrag av Svarltefloden løbendes, innen hvilken tråten ligger.

Avsagt: Da disse siste prov bevitner bierches og Hetåkers rolige bruk inntil Kløftedalen, så bør samme eiendom heretter følge og brukes til de samme gardar. Angående tråten mellom Sunnildruds og prestegårdens skog, henvises til lagmannens kjennelse. -- Bierche menn ogilling Hetåker befinnes å være årsak til denne prosess, da de har hugget tråten, det største og meste på prestegårdens grunn, hvorfor m. Thomas bør hæste og beholde den.

Fol. 46 a.

7. ~~11~~. august 1669.

Minnelig ting på Tyrer tingstue i Liosvöll.

Tilstede: Fogden Anders Simenssønn, Rasmus Jenssønn selv, lensmannen Gulbrand Bjørke med flere.

Lagrett: Halvor As, Mikkel Dønnum, Jon Langvegg, Torger Tønsaker, Tore Opsal, Oluf Bokken.

Leses: Forordning om småskatten av 6.-7.-69.

Fogden forlanger - og får - don på restanser.

Tinglyses: 1. Et kjøpebrev på halvparten i gården Alborg som Johan Krefting på Barums Verk har solgt til Kristoffer Halvorssønn boende på samme gård, for 175 rdr. Dattert Kristiania 22.-2.-69.

2. Et skjøte- og kjøpebrev fra Johan Krefting til Alf Jakobssønn i Vollen på den andre halvpart i Alborg for 175 rdr. Patert 22.-2.-69.

16. august 1669.

Ekstrarett på Hauger i Ullensaker ifølge rikens stevning av 30.-7.-69.

Saksøker er fogden Anders Simenssønn et consortes.

Saksøkte er Halvor Ingjer og Kristen Stenger som tilnevnte formyndere for en del av & salig m. Kjeld Stubs barn.

De har vegret seg for å overta vergemalet.

Tilstede: Fogden, og lensmannen ~~xxxx~~ Halvorss (!) Frogner.

Lagrett: Oluf Lauten, Hans Lauten, Gulbrand Tønsås, Halvør Korsås, Sven Iie, Rettel Hiltneren.

Fol. 46 b. Fogden forlanger det for at de to saksøkte skal annumne arven. Han legger fram skiftebrevet over samme gods, datert 19.-2.ets. 1669.

Halvor Ingjer svarer at han ikke er pliktig til å overta formynderskapet, da barnene både har svogre, far- og morsestre som etter loven bør være verger. Dessuten har han 3 farløse og morløse barns formynderskap, og ennvidere hans datters barn på brystad i Holter sogn, og hans brors s iig Oluf Hausruds umyndige børns vergemål.

Fogden svarer til dette mellom annet at barnegods bør ikke føres ut av herrecet, og at Halvor Ingjer er vederftig også for dette formynderskap.

- Kristen Stanger sier at han er en enfoldig mann, har ingen forstønd på segant, har ei heller middel, bor odi alfarveg, og er gjestgiver.

- Utsattes til førstkomende ting.

Fol. 47 a.

18. august 1669.

Alminnelig ting på Vågstad tingstue i Aes.

Tilstede: fogden Anders Simenssønn,asmus Jenssønn selv, lensmannenøren Kønnes med flere.

Lagrett: Erik Renu (Reinoug), Oluf Kjelstad, Kristen Fenstad, Tor Husmo, Anders Arnes, Otter Henni (Linden).

Leses: 1. Forordning om smørskatt, datert 6.-7.-69.

2. Forordning om at alle utlendiske som eier jordegods i disse riker, skal avlegge ed til kongen som innfødte undersätter, medmindre de avhender godset til innlendiske innen viss tid. Datert Kjøbenhavn 1.-8.-69.

3. Forordning om at salthandelen skal være underlagt det kongelige admiralitets direction, og all innførsel av salt "forbødt og øvskaffet" av alle nasjoner. Datert 23.-7.-69.

4. Et edstaleses- eller kjøpbrev angående Finholt her i sognet ved fets tilhørende plasser. Utsedt av Torsten Heljessønn og Oluf Heljessønn boende i Trøgstad sogn i Nvre torgesyssel, om det kjøp deres salige far bror Laurits Heljessønn har gjort derom med salig Jon Olufssønn Lundberg. De to brødre hjemler salig Jons brødre Halsten og Oluf Olufssønner og deres søster på lle her i sognet (gården Finholt) for 100 rdr, som før

er utgitt derfor. Datert drue 15.-1.-69.

5. En obligasjon utstedt av de to førnevnte brødre Heljes-
sønner og deres bror Torbjørn Heljessønn i Holand på 30
riksdaler, hvorfor de lover Paul Torstenssønn, borger i
Kristiania, 1 fjerding gods i førnevnte Finholt, - med det
første å forsikre ~~og~~ hjemle ved skjætebrev. (?)

Datert Kristiania 9.-7.-1669.

Fol. 47 b. 6. Et pantebrev utstedt av Gulbrands Guttormssønn Rud i
Lurdal til hans sønn Klemet Ile på 1/2 pund gods i Stoehe-
berg, utsatt til brukelig pant for 60 rdr. inntil pengene
igjen betales. Datert 8.-12.-66.

Fogdens sak mot Thomas Holst av Kristiania angående odels-
skatt. Utsatt fra 7.-7.-69.

For Holst møter Ganner Frogner, lensmann i Sørum.

Fol. 48 a. - Henvises til nytt, lovlig, stevnemal.

Ringlyses: Et pantebrev utstedt av Kristoffer Annulstad
her i sognet til Jens Thommessønn Holter, på 7 lispund o-
delagods i Holter, som Kristoffer pantsetter til Jens i
Sørødal. 27 ar, og siden inntil pengene, 30 rdr. blir be-
talt. Datert 19.-4.-69.

Anders Thime~~ss~~ønn den yngre, med fullmakt for Morten Niels-
sønn på store hverven på Nedemarken, saksøker med rikens
stevning av 15.-7.-69 Jens Thommessønn Holter for reste-
ren e skatter av Holmen i Hoft sogn. (Jfr. 26.-6.-69)

Fol. 48 b. - Utsettes.

Fogden forlanger - og får - dom på restanser.

Anders Thime~~ss~~ønn beklager seg i retten at hans hus med
all hans fattige fornuft draut ved st. mandags tid. Der~~f~~
for kan han ikke utrede skatter og kongelige rettigheter.
En slik ulykkelig hendelse befinnes å være altfor sand.
- Tingsvilne.

31. august 1669.

Ast~~el~~ssak i Løken-skogen i Øllensaker. ("Løken haug" = Lø-
kenhagen). Fastvnet av Jacob Virichsønn, rådmann i Kri-
stiania, med rikens st~~v~~ning av 22.-7.-69, mot Nikkel
Jenssønn Løken. Ujelder fengsel og utveg til saksøkerens
gard Loding, som leilendingen nå skal nektes og ikke får
nyde.

Tilsteder: Oluf Jørgens sønner hans svoger og fullmektig
Jørgens Lauritsønn, Jørgens Jenssønn selv og lensmanne
nen hans Hilvorssønn Frøgner.

Lagrett: Wils Løppen, Gulbrand Lystad, Gulbrand Rud,
Peder Folum, Oluf Lystad, Villum Asper, Oluf Hamby,
Peder Hamby, Anders Hamby, Lottel Hilleren, Oluf Dør-
gen og Sven Løren.

Der Jacob Jørgenssønn møter hans tjener og fullmektig
Christen Nielssønn.

Stævningen er også forkynt for bissen som landnerre
til Løken.

Til prøv er innstevnt: Mikkel Sundby, varen Stanger,

Fol. 49 a. Oluf Hjødal og Anders Nordby her av sognet, og Dorte
Rud og Bodil Økerud av Sørum sogn.

Mikkel Jenssønn Løken påstår at saka ikke bør frem-
mes, da det er anfredstid, og dessuten er en loddeler
i Løken (presten Hans Krendissønn på prestebets veg-
ner) ikke stævnet.

- Et etterdi det er anfredstid som loven ei tilsteder
å stævnes eller prøveres uti, dertil ikke alle lodd-
lere er stævnet, - henvises til nytt stævneal.

9. september 1669.

Ekstrarett på Westeby tingstue i Vinger, ifølge høye
øvrighets befaling til "mig" (Jensius Jenssønn ~~fullmek-~~
~~ti~~?) i resolusjon på Sakarias Liers (Lj) supplikasjon,
resolusjonen datert Westby 9. 12. xxx 16. 3. 69,
om å drage Willems Sakariæ Lier og hans lueker angæn-
de et knev på W. rkr. ved vidne. (Lfr. 3. 3. 69.

Fol. 49 b. her en alls gamle dag og tid som ordinært ting hol-
des for slikt søg.

Tilstede: Jørgen Johan Steinkul og lensmannen i Odalen
To. 13.

Lagrett, fra Odalen: Jon Lefer, Jørgen Hjelset, En-
glibrel Frieland, Juher Rud, Peder Frecker og Laurits
Hjelset.

Sakarias Lier legger Willems anket fram lagmann Jens
Eggen Hjelmsfjell, datert Trondhøe tinghus, Jess-
us 15. 11. 69.

Videre: Et provsbrev datert Westeby tingstue 23. 10.

67, hyeri Amund Strengersrud, Arne Gumpungrud, Auden Aus-
bøl, Oluf Ihlaug. Amund Ovra (Olfueraa) og Oluf Rabberud
bevitner: De var på F sker noen tid forskinnét. Etter
Sakarias Liers begjæring skulle de se i hans Fuskers kiste
hvor mange penger det fantes der, ettersom Sakarias skulde
ha overlatt sine penger til hans' og hans kvindes til opp-
bevaring, og de ikke vildt leveret dem tilbake. Hans Fus-
ker lot dem ikke se i den, men tok kisten med tilskogs.
Videre: Liv Børres og hennes datter av 21.-3.-68, Overhof-
rettens dom datert Akershus 19.-2.-68, og en Mannsdom
av 17.-9.-1659. Den sistnevnte dom en legges frem av Kri-
stoffer bøger.

Fol. 50 a.

Fogden forlanger inntært at Oluf Fucker på i retten ved
høye eder og forbannelser nektet at hun noengang har hatt
Sakarias Liers penger i sine gjemmer, men at de 4 daler
som er funnet i kisten "fikk han hende paa arbeide" (= be-
talte han, Sakarias, henne i forskudd på arbeide).
- Utsettes.

Fol. 50 b.

Sak angående 6 tylfter tømmes utsettes også.

10. september 1609.

Alminnelig ting på Østre Os tingstue i Gaalen.

Tilstede: Fogden Johan Steinkul,asmus Jenssønn selv,
lensmannen Tor Os med flere.

Lagrett: Linder Vestby, Knut Folsrud, Laurits Salterud,
Søren Spikset, Gyvert Illge og Bjørn Børgen.

Leses: Forordninger om smørskatt, om utlendingers jordegods
og om salthandelen.

Fol. 51 a.

Videre leses fogden skriftlige erindring: 1. At heretter
ingen huser eller huser noen av utlendinger som innkommer
fra Sverige uten riktig pass. 2. At ingen bosittende fin-
ne må huse og helge noen husfinner eller andre, før de an-
gir dem til enten fogden eller lensmannen. 3. At lensman-
nen ikke utnevner noen lagrettermann uten fogdens ordre.
4. Ikke heller gjøre utlegg eller dom uten fogdens befa-
ling. Datert Arneberg 3.-9.-09.

Ogden har stevnet Pils Olsson Dagfinrud for leiermål med
Birgitte Svensdatter. Den møter ikke. Skal bøde for ute-
blivelse 1 mark s ly.

Peder svenske er innstevnt for leiermål med hans festemø

Sone langesøtten. Den ikke skal verten bote
1 mark selv.

Fogden har stevnet Anders Hjelssønn Hærnes for at han
skal ha hugget Paul Hjelstrem et hugg i hodet, på Lil-
le Fulu en sånn siden.

Prov: Oluf Hanssønn Kvisler og Jakob Nyset.

Fol. 51 b. Det framgår at Anders og Paul treffet om en grime.
Berbert (!) Hærnes og Jakob Nyset skilte dem at.

Fol. 52 a. Dom: Da Paul Hjelstrem selv har vært årsak til den
skade han har fått av Anders Hærnes, bør han ha skade
for hjemgjeld. Men etterdi Anders Hærnes seg dog alt
for hardt revancere, tilfinnes han å bote 2 mark
selv til kongen for de hugg han tilføyde Paul.

11. september 1669.

Tinget fortsetter på østre Os i Odalen.

I fogdens forfall hans fullmektige tjener Søren Peders-
sønn. De øvrige tilstedeværende og lagrett som 10.-9.

Fogdens sak mot Oluf Hanssønn Kvisler angående et sig-
nett (jfr. 20.-4.-69 og 25.-5.-69).

Olufs for Hans Ulleren tilbakekaller angivelsen, og
sier at han ikke husker hvorledes signettet kom bort.
Fogden lar derfor saka falle.

Som denne sak var innført, reisteasmus Jenssønn fra
tinget, så de etterfølgende saker kommer under min dom
og forsvar. (Jammé fullmektig som har skrevet ting-
bok 13 og 14 for den alt overveieende del.)

Fol. 52 b. Fogden har stevnet Oluf Oppi for slagsmål med Even Taul
på Ubeset for 3 år siden. Oluf nekter, og Even Taul
gir ham ikke sak. Even fikk samme tid skade på finge-
rene på venstre hånd.

Prov: Marte Mikkelstdatter, Oluf Hjelstessønn og Even
Ubeset. Hendingen foregikk i lens bryllup. Det var
ingen treite mellom Oluf og Even.

- Oluf Oppi frifinnes.

^{Unirgland}
Engelbret benekter nå i retten at han skal ha angitt
Oluf Oppi til fogden, for at Oluf truet Engelbret med
å skjære hodet av ham, i samme bryllup. Denne sak

berer til lovlig bevislighet.

Oluf Linde har stevnet Hans Lot- fjell, Harald Fjell og Kagnhild Fjell etter hennes salige mann Halvor for lånte penger 10 rdr., hvorav renter 3 rdr.

Hans Olssønn Fjell møter og erkjenner gjelden på egne og søskens vegner. Avsagt: De skal betale.

Fol. 53 a. Hans Elleren har stevnet Engelbroet Ovarthas' arvinger for lånte penger 3 rdr. Etter avtalen renter 3 tylftr tømmer av 6. - På salig Engelbroets enke Kagnhilds Kogautsdatters vegner, møter hennes sønn Erik som påstår at tømmeret er levert. Beroper seg på prov. Gulbrand Forbjørnssønn Seter, Laurits Lysset og Oluf Arønnerud. - Utsettes.

Halvor Nord-Isen har stevnet Laurits Lilleset: Halvors hest er blitt skadd og har fått slatt ut to tennet, og Halvor mener det er Laurits hest som har gjort det. - Utsettes.

Halvor Nord-Isen har stevnet Oluf Dagfinrud til å vise fram sin bygselseddel. Halvor og hans brodere er odelsmenn ~~xxx~~ og landherrer til Dagfinrud, og Halvor mener han er nærmere til å bruke Dagfinrud enn Oluf. Den gården som Halvor nå bor på, er altfor høyt opnsatt i landskyld.

Fol. 53 b. Oluf Dagfinrud møter og svarer at han har ryddet opp samme plass ~~xxxx~~ fra rå rot, og har bodd der i 40 år. Han fikk ingen bygselseddel av Halvors morbror Årund Sand som eide samme gods.

Kjennelse: Litredt at Oluf har ~~b~~ bodd og brutt på samme plass i over 40 år, eraktes billig at han den fremdeles nyder, så lenge han derfor "beler" en tilfennings plikt.

Tor Os, som formynder for salig Peder Skarnes barn Gulbrand, Knut og Aslak Pederssønner, søker Paul Os på hans hustru Anne Knutsdatters vegner, - angående dronningens bryllupsgjerd, hver 5 rdr., ifølge et skiftebrev datert Skarnes 7.-10.-65.

Paul Os svarer at kornet etter den salige mann ble lagt i "kager" (= kagger). Hun beholdt den ~~xx~~ ene som enke, og barnene skulde ha den andre, som de også fikk.

Det framgår at Tor Os da fikk til Ingeborgs, hans' og Sigrids bryllupsgjerd - som ikke kreves nå. Men hennes egne barns parter er ikke utbetalt.

tsværet: Paul Os ber på sin kvinne Anne Knutsdatters
vegner å trede til hennes farnevnt: tre sønner, 5 ndr.
i bryllupsgjerd til hver, innen hal måneds utgang,
- medmindre han ved formynderens ~~saxtykk~~ eller de u-
myndiges samtykke kan ha det lenger i sin verge.
Snydende vindene som er tilskiftet enken - ved mis-
regning eller annen uforsiktighet - henviser til ~~x~~
rettmessig skifte på arvetømt.

Tinglyses: 1. Et kjøpebrev ~~xx~~ utstedt av Anders Nils-
sønn, borger i Trondheir, til Arund Finnssønn Sol-
levat, på 1 skirund 3 lispund i Ekornhol her i sog-
net. Datert Trondheir 24.-4.-09.

2. Et pantebrev fra Atter Hanssønn henni til hans
svoger Laurits Berg på 6 lispund 1 remal i berg til
brøkelig pant for 20 riksdaler. Datert Berg 26.-10.-
08.

3. Et godeløsesensbrev om 4 lispund i Valstad her i
fognet, som Erik Knutsønn, Kari Knutsdatter, Paul
Os og Angelbret Leikvang på deres hustruers vegner,
har solgt til Knut Arundssønn Vølstad. Datert 1.-
8.-06. Hvilket gods han (Knut) nå besitter, dog sam-
me gods er pantsatt til Søren Sand, hvorfra han må
det gjensløse, og siden følge til godet.

10. september 1909.

(Datert av sorenskriverens fullmektig)
Afsæssak angående "et stykke skog og enemark kaldet"
i Blaker. Ifølge høyre øvrighets resolusjon på hr.
Johan Fogenssøns supplikasjon datert 26.-1.-09, og
rikens stevning.

Advokater er hr. Johan Fogenssønn, sogne rest til fætt,
og på fætt prokuratorer vegner ladvætt til adv.
Emnevent er Odo Brandt, hospitals forstander, som
fætt herre til Advokater.

Lagrett av Aurskog: Laurits Birstad, Carlbrand Rognes-
rud, Hjetvold Olorde (= Jar 1), Oluf Instad, Tor
Hinsrud (!) og Kristoffer Børstad.

Johan Fogenssønn legger mellom annet fram et forlikel-
sebrev under 2 signeter, datert Høyli ("quaffle")

den 23.-9.-96 (= 1596).

- Omsider kom fogden Jens Paulssønn selv og retten presiderete.

Fol. 54 b.

- Laurits Brandt møter og oppgir at han er Hospitals forstander, da han blir spurt om fullmakt fra sin far.

I r. v. 1. Anders Mo (også skrevet Moen) på Lidskogen, som på grunn av alderdom og skrøpeligdom ikke kunne møte. Etter fogdens befaling har lensmannen Kristoffer Børum med Jon Nordby og hans Løkshaug vært i beskjikkelse hos Anders. Lensmannens skriftlige prov herom er gjengitt. Anders Moen svarte at han kunne minnes henimot hundrede år tilbake, og var oppvokst på Haneborg og Balterud i Karskog. Han hadde vært vel kjent hos Asgaut Kjølstad som brukte både Mo og Lensmark. Han visste aldri at de på Skukstad kom på den andre side av åen. Den Gakse Kvevli vilde ha vært med i samme skog, og der gikk det mellom den som ennå skal finnes på Kvevli. - Den tid stod det sag og kvern på Mo. Asgaut hadde Mo i minde av en prest i Fet, hr. Engelbret Svenssønn. Anders kan ikke annet minnes enn at Asgaut brukte Mo og Lensmark under ett.

- Laurits Brandt påstår at Anders Moen ikke kan aktes provgilt, da han engang tilforn er vist fra retten. Til dette svarer Johan Mogenssønn at Anders ikke ble fravist retten for noen uerlighets skyld, men for at han da ikke var innført i stovningen.

I ordveksel mellom Johan Mogenssønn og Jens Skukstad sier Jens mellom annet til hr. Johan: Der har vært så mange smukke prester før han (Johan Mogenssønn) kom der. Men ingen hadde gjort niddingsverk mot dem på Skukstad som han har gjort. - Presten skyter til vitne på dette.

Fol. 55 a.

2. Oluf Minerssønn prøver: Han tjente Kari Kjølstad 6 år før Kalmars feide. Hun brukte Mo under Kjølstad som hennes formann Asgaut hadde gjort, hørte ikke at noen formen- te henne å bruke herudi i Lensmark som hun brukte både tomte og tyri". De bodde en mann som hette Peder på Skukstad. Han husk engang noe bjørkevev mot stued åen, til juleved. - Da sa Kari til sin sønn oven: "Da drengene vil (komme) der og kjøp meg det ved fjør." De gjorde så. Og Peder Skukstad talte ikke derom i dom møte. Vitnet minnes at Michael Christenssønn og Christen Li brukte sagen her ved Mo, og flyktet den herfra ned til Løbeby, hvor han

(vitnet) skar for dem i 5 år, og siden skar han for Claus Bastianssønn i 5 år, etter at Claus hadde kjøpt sagen av dem. - Asgaut Kjelstad hadde en sag stående på denne side i fossen, den brant opp. Siden bygde Kristen Li en sag på Po's land, den som ble flyttet ned til Huseby. - Vitnet tjente i 2 år på Kjelstad. Han er nå 92 år gammel, er nå döv og blind, men ved full fornuft.

Laurits Brøndt vil heller ikke poenst Oluf Tinerssønn som provgild, da han tilforn er vist fra retten for løgn i Nilsus Michelsenss tid. Også Janner Aot skal nå ^{vis}vis ham fra retten tilforn. - (1)

3. Edmund Torrid (Torri) prøver: han minnes at Kristen Li brukte Po's sag. De brukte endog Kjelstad Mo under Kjelstad. Etter han kom halvørmo som først bygde på Po. Samme tid bodde Kristen Lids søtre en på Skukstad og en annen på Kjelset, som de ennå bor. Vitnet minnes over 46 år. Han minnes at Kjelstad Kvernhus stod på denne side, og dertil lå en gammel br. på dørhuset, som var nedrøtnet i hans tid.

4. Kari Haraldsdatter prøver: Hennes fosteremor Kari Jodal sa til henne at hun tjente i år hos Asgaut Kjelstad. Da kom hun derfor til Kjevli og tjente der i ~~15~~ 15 år. Da gikk Kjelstad fe og Kjevli fe her i di

Fol. 55 b.

Jensmarch, horn mot horn og klov mot klov, og bekse Kjevli og noen skillinger årlig for havnen til Asgaut Kjelstad. - Kari er oppvokst på Jodal og minnes over 60 år tilbake. Her ikke viset at de på Skukstad hadde noe bruk her sønnenfor åen. Men hun minnes at Hans Skukstad ryddet opp sin hage og gjorde eng derav. Da bau han halvørmo om å få nyde havn her i Jensmark mens setermændene varle. Vitnet er ved 60 år gammel. - Da Laurits Brøndt grev berpa at hun skulde bevise hvor den hage og eng var, - sier Kari at Skukstad hage sønnenfor åen er den som Hans Skukstad ryddet opp.

5. Sigrid Paulsdatter prøver: For 40 år siden tjente hun hos halvørmo i tre år. Da lå en flate over åen fra Mo til Jensmarch, som "de Po" førte sitt kveg over på. - Hun er over 50 år gammel.

6. Anne Kristoffersdatter Hess og 7. i Jørgen Kjevli moter inn.

- Gulbrand og Jens Skukstad motsier provene, "og stod

på sin rett".

Et er i år finnes prov ført av Jacob Brandt og hans landbønder tilforn, innført i den 12-mannsdøm, som strider mot hverandre, og Brandt har stevnet samme dom til St. Hans-lagting, - henvises til lagmannens dom.

Fol. 56 a.

23. september 1669.

Alminnelig ting på lauten tinnstue i allensaker.

Tilstede: Fogden Anders Simenssønn, Caspus Jenssønn selv, landsmannen Hans Frognar med flere.

Lagret: Laurits Lister, Unner Lister, Pottel Hilleren, Hans Lauten, selv, og også en dygdig.

Leses: Forordning om smørskatt. datert 6.-7.-69.

Fogden har stevnet Gulbrand Furuset og hans sønn Erik for at de skal på overtalt Oluf Julset med hugg og slag i hans egen skog, for brukersiden.

Oluf Julset gir Gulbrand sak for at de har slått ham 3 slag med en staur. Både faren og sønnen slo, og Gulbrand bet ham i venstre hånd så det blødd.

Prov: Oluf Stokstad den yngre, og bærger Stokstad.

Anne Lisdatter beklager seg i retten at samme tid kom Gulbrand til henne i skogen mens hun gikk og st blebær, og slo henne over ryggen med en staur så hun storte. Hun har stauren med og viser den fram i retten.

Fol. 56 b.

Gulbrand svarer til dette at Anne er Olufs brøderkvinne, og hun stod den tid og brøt lov i hans skog. Klammeriet skjedde fordi de brøt lov i hans (Gulbrands) skog. - Oluf Julset ~~svær~~ påstår at de brøt lov i hans egen skog.

Gulbrand vil føre følgende prov for at ~~xxx~~ Oluf har skjeldt ham for tyv: Jens Furuset, Lyvert Ljodal, Tore Haugenssønn (Haugenssønn?) Østerud, Lirarte Lriksdatter, Kristen Stokstad, Laurits Stokstad, og Kristen Furuset.

- I denn sak tiltrår følgende 6 lagretter: Nils Oppen, Torsten Kyken, Neden Holm, Oluf Løyten, Laurits Sørby og Ieder Hamby.

Kjennelse: Såfremt Gulbrand og Erik Furuset ikke kan lovverne seg selv tredje for overfallet mot Oluf Julset og Anne Lisdatter, så lar den sju klagerne til rette ~~xxx~~ og bøde både til penden og bærger etter lov. - Vedrøken om skogdelet henvises til åstedet(~~xxxxxxxakxøxxakjæxøxxix~~ "tid

sin etse nedenfunden at udskætte føris, selvom og-
sk sagen om skjældeniet').

Fol. 57 a. Fogden var stevnet Peder Frøgstad for leierul med Mar-
garete Svensdotter. - Peder nekter ikke at han har natt
med henne á lestilie, men mener at in annen er barnefa-
ren. - Margrete ikke natt "formedelot hennes barsel-
seng". - Dom: Da såfremt Peder Frøgstad ikke for-
skaffer en annen barnefar som bastatt, så bør han bøte
12 r. r. til kongen, og staae henne tilrette for vanære
etc. her hun loving søker ham.

Anders Pederssønn anekker har stevnet Oluf Stokstad
den eldre anvaende sin arverett i det odelsjods som han
ba sin salige mors vegner tilstod (= tilkommer) i Kråk-
foss, Stokstad og Aud. Anders legger fram en sprenskri-
vers og 6 menns dom angaende samme jods, datert Aud ar-
vetomt 27.-9.-1601. Hvor i samme arvinger er til deling
beholden 1/2 pund i Stokstad og 1 tjerding i Aud i Nes.
- Oluf Stokstad påstår at Anders salige mor har oppe-
baret lenge tilforn det neste for hennes odelsjods.
Derfor bør Anders Pederssønn ikke ha så stor del i det
ringe som Oluf og hans bror enda følger frelst.
utsettes.

Fogden har stevnet Peder Kjos for slagsmaal mot hans av-
sindige værfar, som Pederens værfor skal ha beklaget for
fogden, - skjede i høxtiden forleden sinner.
Peder nekter. - Prov: Just Jørgenssønn og Mikkel An-
derssønn. Just Jørgenssønn prøver: Forleden vår i føre-
fallet rante Pederens værfor til kxx vitnet og bad ham
komme inn som han og gjorde. Da lå Oluf, Pederens vær-
far, sitt ene ben lenge etter krakken utmed sengen sin,
der han pitter huden. Oluf bad - at Jørgens (! = Just
Jørgenssønn) skulle komme til ham "og se hvorledes min
far har slått meg". - Derpå så Jørgen sinet langsetter
som om han hadde trent seg selv, mens de var in hudsua
(= lyv mist å tenet på blodet rant på begge sider ned
på krakken).

Fol. 57 b. Mikkel Anderssønn prøver at fernevote til og sled så
hån at Peder slo sin værfar kxx over benet med en kvist.
Det kom av at den galne Oluf kalle svogeren Iyv-Peder.

Til dette svarer Peder at han gjorde det ikke av ondskap, jita avindfolkene var også onde, og ubesinnige mot ham, derfor kom den ene harm til den annen". - Utsettis.

Kristoffer Kjos har stævnet Peder Kjos for at Peder skal ha slaktet ihjel tre angsvin for ham forleden sommer. Peder nekter ikke dette, men sier at svinene at opp en kornbråte for ham. - Kristoffer svarer at det ikke var Peder's korn, men hans neshmann Gulbrands, som Peder hadde bevilget å rydde bråte i felles nede.

Avsagt: Peder Kjos skal erstatte Kristoffer Kjos for hvert svin 1/2 rdr., og bote til kongen for avindsbøl etter loven.

Varte veverkvinne (verfteenquinde) søkøker Olau, Donsdatter for lærelønn. Hun skulde lære Olau å veve, og Olau skulde gi henne 9 rdr. og lære i 3 år. Olau ble hos henne bare en vinter, så drog hun fra henne fordi hun fikk ikke arbejde å fli henne. Det er på det tredje år siden, 14 dager før st. hemsdag, som hun angik denne avtale.

Olau svær og sier at hun fikk enten lite strid å veve den vinter, eller intet. Derfor møter hun for hujærs skyld gi seg i tjeneste hos salig Jaren Hauger, og har siden ikke vært hos Varte.

Kjennetale: Atterdi Varte ikke har lært Olau, etter avtale, så bør Olau Donsdatter være fri for hennes tiltale, "sønderlig, atterdi Varte ikas har grevet hendes tjeneste igjen i rette tid".

Fogden har stævnet Visents Vilberg for landskyld, 7 1/2 tispund tunga for 1666.

Fol. 58 a. Avsagt: Han har forordnet sin forstegjett, og skal dog betale landskylden, med kost og toring.

Tinglyses: Knut Branssens pantebrev på 500 riksdaler til generaladjutant Nicolaus Hedvaderus, mot pant i endel gods i Bergen etc., og her i sognet Kasten 1 pund tunga, og hannerstue 3 fjendinger. Hvis pengene ikke betales til påsmesse nest komments, da å tilvike samme gods til brukerlig pant. Dateret Kristiania 22.-1.-69.

Fogden krever leilendingene her i sognet for delsskatt på deres landherrens væpner. Ingen etterkommer dette. De fleste sier at de hvert år har betalt landskylden helt ut. Fogden forlanger tingsvitne.

Leiendingene her i sognen berjær meget ydmykelig av fogden at han vil være dem behjælpelig hos den høye øvrighed (med en så resolutjon for) at de må vite lande skylden til hver sin landherre i naturen (!). Det er dem ønskelig at bringe jærger tilveie i denne besværlige tid, næste til kongens skatte og rettigheder, ettersom kornet gjælder så ganske ringt.

Leses: En hørdeinger om salte andelen og om utlendingers eiendom er.

videre: Plottislovens forvalter hører om nye befaling om i naturen til kongens skatte, 2 stæker av hver jær, 10 alen lange og 2 a 10 toer og tykke i den lille end, - i vtes til næste kommende jul. datert 2.-2.-59. De som ikke har foruten er forude, så de 2 stæker grantimmer for hver lille end.

Fol. 58 b. En den forlænger - og får - dom av resten.

Fogden tilsier almenne at gjøre deres vegar ferdig, ettersom de tilforn vet hver sin del, etter den bealing som er gjort dem imellom.

24. september 1669.

aktinereett på hæuger i Hænsaker. Isatt fra 10.-8.-69. Saksøkte er: Alvor Stenger og Kristen Stenger for at de ikke har villet overtage vergemålet for Karen Michelsdatters barn.

Saksøker: er: hr. Colbjørn Forstensen og fogden Anders Simenssønn "som overformyndere og inspecteures". Tilstede: lensmannen Hans Halvorsønn.

Leggett: Olaf Laut n. Hans Lanten, Laurits Olstad, Mats Stenger, Alvor Romsas og Jøttel Hilleren.

Fogden legger mellom annet fram skiftebrevet etter Karen Michelsdatter, datert 19.-2. til 27.-2.-69.

Kristen Stenger legger fram sin supplikasjor til statholderen om å bli fritatt for vergemålet, datert 18 30.-8.-69, ved hans Jacob Christs resolutjon av 17.-9.

Fol. 59 a. 1. henviser supplikasjonen til fogdens erklæring. 2. ettersom kristen Stenger befin es 1. at være en enfol-
di, og Olaf Hilleren og ikke Odelsmann som loventut-
krever hos verger, 2. hverken kan lese eller skrive,

3. selv var med som en av de seks menn som registrerte bodeløsheten. Han er forordnet gjestgiver, - ubenektet at han selv har mange barn som er myndige - bør han for samme vergemål foretales.

(Christen var oppnevnt til fornynder for Kjele stubs og Malmes lenselatters lasser.)

Kalvor lagjer som var oppnevnt til fornynder for Michel Kjelessønn, gjentar sine undskyldninger.

Fol. 59 b. Avsagt: Kalvor skal ontage vergemålet for Michel Kjeldsønn.

25. september 1662.

Almindelig saktin, da Jeronim Ringstue i Bjerdrum.

Tilstede: Fogden Anders Linessønn, Casus Jenssønn selv, lensmannen Jens Lauritssønn svor med flere.

Lagrett: Prof. Holsten, Kalvor Tinskov, Halbrand Ask, Hans Lundeal, Carl Leri, Slut. Krakvold.

Fol. 60 a. Leses: Forordninger om skattekatt, om salthandel og om utlendingers jordegods. Videre: Overst. Lensmets befaling om levering av langter, er til skensnes (se bilagsaker 23.-9.).

Fogden har stevnet Hans Vang for at han skal ha overfalt og slått Arund Henis kvinne på hennes egen eiendom for 3 uker siden. - Kvinnen lot seg syne av villum og ligger av som en prøver et hun hadde et blå slag på aksler, sider og armer, og det øjende et barn i hodet.

- Hans Vangs te hadde brukt seg gjennom Hans' egen gard og inn i Arund Henis fage, og da Arund Henis kvinne kjørte fe- et ut igjen av fagen, var det at den slo henne. Hans Vang sier at hun slo hans te ganske forderuet, og hug lige til på den med en øks hun hadde på beltet. Han tok øksen fra henne og slo henne med den. Tidligere hadde Arund Henis barn slått hans te: en dreng stod på hver side ledet og med hver sin staur, mens 7 dicker kjørte på. Om dette beror på hans seg da ikke i sveits prov. Videre sier Hans at da deni-folk utsatte varren hvorav enggården er oppbrent. - Dermedi Hans Vang finn o å ha slått Arund Henis kvinne. (Bilagsaker 23.-9.) - En ha derfor tilfunnen å gi kvinnen for hennes skade 2 rkr. og bote til kongen 2 ganger 8 ørtuger 13 merker sølv. Angaende Hans Vangs pastand

in hans engegård, står det ham fritt å søke sine vederparter etter loven.

Fol. 60 b. Ringlyses: Et kjøpebrev tilstedt av Gulbrand Janssønn, Torsten Janssønn, og Halvor Olssønn av hans kvinnes Ingeborg Jansdotters vegner, at denne anveparter i 1 1/2 fjending kjøps i Hjelstad som den er solgt til sin stedfar Hans Hjelstad. Den er på 11 hver bror 3 ror. 3 skilling og skilling 2 ror. 1 (!) sk. Likeledes har hans egne sønne, Jant og Erik Janssønner kjøpt sin far Hans Hjelssønn, deres anparter deri. Datert 9.-2.-60.

Engelbret Tørruds sak mot salig Jørgen Rangs enke og barn ved Tørrø (jfr. 9.-9.-68). Engelbret Engelbrets kvinnes Jordegods i Røy i Heland og Jørhøi i Lnebakk. For Engelbret møter Jakob Jørhaug. Aska er hjemfunnet av lagnannen.

De saksøkte møter ikke. De tilfinnes derfor å bøde hver i mark selv til kongen, og gi saksøkeren kost og toring. - Forøvrig henvises til nytt stevnmål.

Gulbrand Hjelstad fra Særum har stevnet Hingdi Omede stad mer i sognet for gjeld 4 1/2 ror. som nennes salige mann fore skyldte ham på sin (Torens) salige sønn Trons vegner for en nest. Tron hadde kjøpt nesten for 3 1/2 ror. for 3 år siden.

Prov: Askil Jundssønn Holm fra Høllensaker prøver: Forleden år da han tjente der hos Forsten, var han en gang på Sæstad for å la legge på en aks. Da han kom dit, stod salig Tore Sæstad og Gulbrand Hjelstad i smien og talte om noen gjeld den imellom.

Fol. 61 a. På enkens vegner møter Evert Hjelstad, ordinarie prokurator.

Lerops på flere prov: Gunnhild Gulbrandsdatter som tjener hos Særek, Villum og, Jøren og Truls Særum, og Marte Særum, og Ose Særum.
- Utsett.

Gulbrand Henri har stevnet hans Ask for ulskillige forrynder og hans salige formann Villum Asks vegner, som var Gulbrands venter. Forvet gjelder dels lande skyld med mere av odelsgods i As i Nannestad, dels 8

gjeld som skal være angitt etter salig Villums først kvinne, Gulbrands vermer. Gulbrands kvinne betalt Villumsdatter er dervet skje og forkort i sin arv. Det tviles på gjelden, og Gulbrand forlanger bevis for den. Han legger fram hr. Christoffer Jenssønns testifikasjon om hans ~~xxxxxxxx~~ kjøp av As og at han betalt salig Villum 110 ndr. dertor. Testifikasjonen datert skjennum 27.-1.-62.

Hans Ask møter og fører 2 prov, Amund Heni og Jimen Brådal, som var tilstede ved et forlik om disse krav mellom Gulbrand Heni og salig Villum Ask.

Gulbrand motsier ikke deres prov, men sier at han dengang ikke "var bevist om saken og dens fundament", som han siden har underkjennet.

Amunds og Jimens prov: Forleden sommer for 7 år siden var salig Villum Ask på Heni hos Gulbrand. De tvistet om arven etter salig Lisbet Ole etter. Villum hadde da Jimen Brådal med seg, og Gulbrand ved hand på sin side at de to skulde ligne med imellom om goudet i As. De regnet de inntekten 18 år tiltake på den fjording og arvlood som skulde tilfalle henne (Gulbrands hustru), og trakk skattene fra. De ble forliket om at Gulbrand skulde ha 34 riksdaler for hennes mors- arv og goudet i As.

Hans Ask legger fram en kontrakt av 11.-3.-64 mellom salig Oluf Ask og Gulbrand Heni, at Oluf skulde ha forhold sin livatis hos Gulbrand, uten Villums besværing i noen måte.

Arvsagt. Hans Ask frifinnes for Gulbrands krav, alene at han skal utlevere til Gulbrand en septerlod av de beholdne 7 ndr. 9 sk. som er 3 1/2 ndr. 5 skilling, eller skiftebrevet datert Ask 17.-4.-65.

Hans Ask forlangte innført i tingbogen at han har betalt til Gulbrand på førstebetal 18 1/2 ndr. Gulbrand erkjenner dette, og sier at han vil gi hans gjeldssedel når Hans vil komme hjem til ham og forlikes med ham og hans kvinne om hvis odal det er han besittet og vil bygge.

Fogden forlanger - 20 ndr - for på reiseendr.

27. september 1669.

Et innelig ting på Holter tingstus i vinnestad.

Tilstede: Fogden, item Asmus Jenssønn selv, lensmannen Tor Eset med flere.

Lagrett: 1. Knut Lovoi, 2. Halvor Eli, 3. Toren Elton, 4. Kristoffer Ingelstad, 5. Olrik Løke og 6. Erik Wannenstad.

Lises: Forordninger om saltandel, om utlendingers jordegods og om smørskatt. Likesa berst ochörts befaling om å levere temmer til skersnus.

Tinglyses: Et pantebrev utstedt av Kristian Ormilsuatter på jorden i Lurum til fogden Anders til Luseann på 10 ror. Mot pant i fjording i Odal, utgjort av 9 dremmer. Pantet fjording av 1.-4.-10, 11 og 12 median Clausens og br. Oluf v. Luseanns jorder og sigatter.

Lynstmester Fredrik Frjøs på egne vegne og med fullmakt fra Johan Stormaa. har innsendt til retten en skriftlig begjæring om at Just Raga og Arund Løken må edfestes til bekræftelse på deres skrevne underretning av 12.-7.-1654. Atert Løken, tidligere delet mellom Frostidskogen som de tilforn var hatt i bygsel, og de tilgrensende skoger Koleskog og Lingerike skoger etc. Hvorfor ogsa siden er ernnervet tingsvitne, utstedt på Hænselias tingsstue 7.-3.-1650.

Fol. 63 a. Just Raga og Arund Løken som er nitstovnt, bekrefter sin skrevne underretning, at saledes har de gamle menn som er nevnt i tingsvitnet, sagt for den. Ennernes navn er Jørgen Holm, Irukt Les og Halbrand Høllerud i Hænselen. De og deres foreldre hadde samme skog i bygsel og bruk for Just Raga og Arund Løken brukte den. - i avlegg r. ed.

Tinglyses: Et kjørebrev utstedt av Just Raga til hans svoger Høgne Hissessøn boende i Odal, på all sin ødels- og asettsrett som han ennå kan ha til og i Raga, ettersom hans eldste sønn Laurits Hissessøn har avstått sin asettsrett til sin bror Laurits Hissessøn som har førnevnte Høgne Hissessøns datter til ekte. Laurits har på beviljet sin farfar samme asetts. Det er Raga 11.-9.-69, under farfars hånd, under Justissøns signett og Laurits' merke.

Lagden saksøker med rikens stevring av 10.-8.- Kristoffer og Oluf mot, Toren Elton, Iver Olsen, Jørgen Ekri, Jakob Hjertnes, Bjørn og Oluf Rustad, Mats Lotner, O-

Oluf Jøtnar, og alle Tved Jøtnar barn og deres fornydere, Erik J. Lundrud, Oluf Jøtnar, og Ibrard og Tron Selby, Tørris og Kristoffer Jøndby, Jon Skjennum, Gunner og Hallojörg Njoleborg, samt Jøtnar og Kongsfærde for ulovlig bratebrot i kongens almenning. Fogden legger fram en besiktelse over 12 menns besøgning, datert 2., 3. og 4. august.

— Kristoffer og Oluf Jøtnar vidgar saken, og berøtter endel av samme bratebrud.

Tron Selby berøtter at det har blitt på Jonskogen, alene fått i tønne rug for østen, og siden ikke brukt der.

Iver Breen foregir med halvbrødtli at hans brud er i hjemmeskog.

Jørgen Jøtnar vidgar at han brukt noget iløst der på skogen i 3 års tid.

Jakob Bjertnes sier at han har hatt det (brat bruket) med hinde.

De Jøtnars menn påstår at det er hjemmeskog de har brukt. Også Jøtnar og Oluf Jøtnar sønn (hans sønn?) påstår at det var i deres hjemmeskog.

Salm Jøtnar Jøtnars barn kan ikke synnerlig svare, etterdi det er skifte etter den salige mann.

Erik J. Lundrud sier at han har ikke hatt noe bruk til sin plass.

Oluf Jøtnar påstår at det er i hans hjemskog, og legger som bevis fram et "advisningsbrev" datert Vannestad prestegård 1.-11.-1884 under 12 menns signetter.

De Jøtnars menn foregir at deres seter og bruk er i hjemmeskog, og de høyner endelig hjemmefru til dit.

De Jøtnars menn sier at det skal finnes brev for at det skal være hjemmeskog.

Jon Skjennum sier at han ikke har brukt anderledes enn hans foremann hadde brukt, og som gamle brev skal utvise.

Gunner og Hallojörg Njoleborg sier at hennes salige mann for 13 og 14 år siden skal ha bygd seter, og da bare hugg noe skog til vander, og hadde i østen rug. Senner har slett inget brukt der.

Salm Jøtnar svarer at han har inget slett slett i almenningen. Men hans salige foremann har i vid tid ha brukt noe til.

— Jøtnar.

Fogden har med rikens stevning av 10.-8 stevnet Iver Breen,

Ats eringler og Jørgen skri for at de skal ha hugget
endel sugtømmer i alvenningen uten hans minde.
De tre svarer at de ikke har feltt noen skog. De har
bare hugget av tyri-leyr (!) som endel for land som e-
lig tid siden er bebygget. Iven (!) og Ats eringler
eretter å ha hugget av tyli-tylften og en stor bekost-
ning fått det i fossene hvor det skal ligge. Jørgen
ved 13 tyli-tylften. Det var en stor bekostning og hadde
tinget dem til å bygge det.

Fol. 64 a.

Utsettes, og tenket iens i besittes.

Løyden forlanger - og far - for på den tisen.

30. september 1862.

(Kasius Jenssens skrift. Kottet og udlagt)
Keltengang på ~~XXXXXX~~ fass norske Koss som Antens og
Laurits paber (Koss i Lissvold) angående et stykke
jorn som Oluf Kasmussøn skal ha tatt fra Jon Hanssønn.
Tilstede: Anders Simenssønn den yngre.

Lagrett: Mikkel Lønne, Tor Lønne, Jon Lønne, Olbrand
Lønne, Oluf Lønne og Lønne Lønne.

Drøv: 1. Halvor Lønne prøver. Jorden jorden er opptatt
fra det sted hvor den stod fra gammel tid, og han (!)
har stidd seg til beste stedet hvor jorden var, og s
stengt der fra deres engstevn.

2. Leder Li prøver som Halvor.

Fol. 64 b.

Utsatt: Oluf Kasmussøn skal sette jorden som han har
tatt opp, tilbake til sitt gamle sted. Og for at han
ulovlig har brukt den jord, sin grunde til skade, skal
han bete 8 ortuger 13 merker til konsen og gi kost og
tøring 4 råkdsaler.

31. september 1862.

Dom- og slottet ting og Lønneangivende på yrer tingstue
i Lissvold.

Tilstede: Løyden Lønne, Lønne Lønne, Lønne Lønne, Lønne Lønne, Lønne Lønne, Lønne Lønne.

Lagrett: Halvor Lønne, Mikkel Lønne, Li Lønne, Halvor
Lønne, Olbrand Lønne, Kristoffer Lønne.

Lases: Sørst Scharts befaling om levering av langtømmer til Akershus, datert 2.-9.-9.

Videres: For runinger som smøkkall og om utlendingers jordergods.

Oluf Pederssønn Finstad er stævnet for leiermaal. Vil ~~XXXX~~ ekte henne. Dom: han skal bøde sin sist.

Fol. 65 a. Anders Byverssønn rytter og innstevner for at han har stekket Oluf Lufssønn i armen, en søndag i jule 1000. Oluf lå en månedens tid av denne skade.

Avsagt: Anders Byverssønn skal bøde for jule og ertuger 10 merker til kongen, og gi Oluf Lufssønn 6 ri sdaler for hans skade.

Lange Lufssønn er innstevnet for at han elsker Berge (!) Gude og hans kirkeveg. - utsettes.

Fogden tilsier almenen at de på straks vekk og vold gjør dører veger ferdige, at den reisende kan fri og uten skade framkomme.

Fogden forlanger - og får - dom på restanser.

Anders Birntssønn den yngre har stævnt børen Berge for at han skal ha drept en høst. - utsettes.

4. oktober 1609.

Sak- og skøtteting og tiendeangivelse på Vågstad tingstue i Nes.

Tilstede: Fogden Anders Simenssønn, lensmannen Larsen møttes med flere.

Fol. 65 b. Lorett: Oluf Gude, Aslak Hjuk, Anders Hundstad, Hans Fyri, Erik Kenu (henno), Hans Knebst, den Vagstad, Oluf Henni (henne), Oluf Inghov, Jilb Stron, Oluf Lore og Otter Stron.

Larsen Anderssønn Leir er innstevnet for leiermaal med Anne Tor. søster. med erkjenner. Avsagt: Hans skal bøde etter resessen.

Fogden Birntssønn berger er innstevnet for at han skal på slutt. Kari Erikssønn er steg i hoved så han falt over ende. Han erkjenner og forliker seg med fogden.

Fogden forlanger - og får - dom på restanser.

avsky. Hva hans skikkel og namnet er, utsettes til neste ting.

ol. 68 b.

2. november 1669.

Sak- og skatteting da holder tingstue i Wænnestad.

Tilstede: Fogden Anders Simenssønn, lensmannen Tor Eset med flere.

Lagrett: Knut Brævi, Tron Elton, Lovrik Løke, Sol Hafstad, Asbjørn Inngstad, even Løk.

Fogden har med rikens steyning innstevnt Perivig Niels-sønn Oxenløde for kolerende odelsskatt av teli i Bjørke anneks, for 5 ar. Landbonden halvder teli og er stevnet. Han sier at han har betalt telteskylten helt ut, og vil ikke svare odelsskatten. Perivig Niels-sønn ikke møtt. - Utsettes til 14. desember.

Leses: Forordning om prinsessestyr, detert i København 22.-10.-69.

ol. 69 a.

Fogdens sak mot flere bønder for ulovlig tørrerhugst og brøtebruk, utsatt fra 27.-9.-69.

Avsaet: Det som er ulovlig hugget og anvirket, bør henhælle til kongen.

4. november 1669.

Astedssak mellom Julset og Furuset (i Hilsbaker).

Tilstede: Fogden Anders Simenssønn, lensmannen Hans Halvorszønn med flere.

Lagrett: Nils Oppen, even Oppen, Laurill Brøby, even Hafstad, Henrik Wasted, Bjørn As, Erik Høgetad, Gottel Hæsten, Anders Alurem, Asbjørn Vårum, Kristian Furuset og Ole Stokstad.

Hæstevne med rikens steyning av 22.-11.-69.

Prov: 1. Erik Aad av Høstegn proven. Han minnes 50 år tilbake da salig Adolf Julset brukte seg. Men na om-tvistet. Da var hans bror de to tyrilgraver Kongegrof-fuen og Loffgrotfuen. Han brukte adindrot inn Kongrof-fuen og vest i berget.

2. Amund Grine proven som Erik.

ol. 69 b.

3. Toron Barnkjenn kan minnes 40 år tilbake. Da tjente

nun på Julset. Da måtte de følge etter Songedråget (Songe-
croffuit) og fikk ikke gjete over der, og der er rette dele.
4. Jon Oæren prøver: Han tjente hos Pål Furu-
set. Den tid kom Stokstad fe og Furu-
set fe sammen i skjelen Songedråget.
Da ble en av Pål Furusets kuer standet av feet fea Stokstad,
mens Jon jtte feet. Da kom Pål til ham og slo ham i ho-
det med en svolk og sa: "Hvi skulde du gjete derover ~~skog~~
Songedråget? Jeg har en skogvang (? schou aeng) sønnenfor!"
5. Anders Pedersson kan minnes over 40 år tilbake, da gikk
de på Julset og hokket tyri ved en grov kalles Lougroven.
6. Der kjos kan minnes 40 år tilbake. Da hadde hans far
leid skot av hr. Laurits på Ulensaker i 3 år, og ~~xxxx~~ Ener
kjørte tyriveden fram til Lougroven som ligger ved vegen.
7. Nils Lundby prøver at for 30 år siden leide Anders Furu-
set tyriskog av Gulbrand Furu-
set og kjørte til Lougroven.
8. Edmund Hovin (hoffui).
9. Oluf Børge prøver på sin kvines handi frøbscatters (?)
veier.
10. Peder Stensby prøver at for 12 år siden gjorde hans he-
ster skade på ultrande brate sønnenfor Sagnedroget. Derfor
ga han Gulbrand 1/2 tønne havre.
(Ingen kjennelse.

fol. 70 a.

fol. 70 b.

2. november 1669.

(Her begynner igjen fulltrektigens skrift.)

Almindelig ting og Løsten tingslug i Ulensaker.

Tilste er: fog og Anders tingslug, Peder Oersem selv,
Lørenhønen Peder Kroger og flere.

Lagrett: Halvor Vettal, Halvor Langeland, Anders Ile, Oluf
Rørby, Gunner Istad, og Dettel milleren.

Leses: Lve Ouel til tilstrop, visestatholder i Norge, hans
missive med kongelig befaling angående at reuterende pronses-
sestyr overalt skal være betalt innen 1. desember. Kongens
befaling datert 22.-x 10.-69 og statholdernes følgebrev 29.
-12.-69.

4. Den der stuvet rundt Lørenhønen lynte (!) til a vise fram
sin hjemmel sedder og sam e lort og plass. ~~Max xxxxxxxxxx~~
Var stuvet til forrige ting, men måtte ikke. Væter heller
ikke til. Oluf Rørby angir at han skal være syk, -"hvor-
på ingen skyldighet fortest". Han skal derfor bote 1 mark
sølv.

Fogdens sak mot Hertvig Nielssønn Oxenlew angående endel hans odelsgoods' underdølgelse. Han møter ikke. Hans landbønder Paul Melby og og Grøndals besittere som også er stevnet, møter.
Utsettes i 6 uker.

Fol. 71 a. Fogden har ved Hans Flindrum og Alf Hovin latt anvise for hr. Hans Arendtssønn en suppliksjon: Halvor Ingjer har supplisert til stattholderen om å bli fritatt for Michel Kjeldssønns vergemål. Stattholderen har i resolusjonen fritatt Halvor for vergemålet, og pålegger Hans Arendtssønn å påta seg det. Supplikasjonen er datert 17.-10., resolusjonen 30.-10.-69.

De to menn opplyser nå om hr. Hans' svar da han hadde lest supplikasjonen: Han er en gammel svak mann, og hverken kan eller vil befatte seg med vergemålet.

Tinglyses: Et pantebrev på 8 lispund tunge i høgler, pantsatt til Laurits Kjølssønn Røgler for 46 rdr. inntil pengene betales, av odelsmennene Gudmund Engelstad som bror, og Ane Markusdatter, salig Olaf Elstads enke, og Ovels Ile på sin hustrus Kari Markusdatters vegner. Datertert 3.-9.-69.

Fogden påstår at Ovels Ile ikke bør pantsette sitt gods før han har betalt skattene.

Hans Nielssønn, salig Mari Michelsdatters formynders utskikkede fullmektig, saksøker en stor del av almuen her i sognet for gjeld til den salige kvinne. Dom: De som er tilstede og som erkjenner gjelden, skal betale. For de øvrige utsettes til neste ting.

Fogdens sak mot Gulbrand Furuset for overfallet på Oluf Julset, jfr. 23.-9. og 4.-11.-69.

Fol. 71 b. Fogden esker Gulbrand til å full^{byrde} sin vern selv tredje. - Gulbrand ikke møtt.

6. november 1669.

Alminnelig ting på Vågstad tingstue i Nes.

Tilstede: Fogden Anders Simenssønn, Rasmus Jenssønn selv, lensmannen Søren Røtnes med flere.

Lagrett: Oluf Grue, Amund Hundstad, Hans Fyri, Erik He-

nu (Heinoug), Jens Åmot, Jon Fyri og Oluf Lundberg.

~~kæene~~ Leses: To brev angående prinsessestyren (se Lauten 5. -11.).

Fogdens sak mot Thomas Holst angående odelsskatt. Utsatt fra 5.-10.-69.

På Kapitlets vegner erm. Christen Nielssønn innstevnt, og på Hospitalets vegner Jacob Brandt.

Fol. 72 a. Holst har stevnet Halvor Ingjer som han har overdratt gården Røtnes til, som pant.

Fol. 72 b. For Holst møter hans tjener Torsten Rasmussønn med et skriftlig innlegg.

Fol. 73 a. Avsagt: Thomas Holsts etternevnte faste gods bør være forbrutt til kongen: Greni 1 1/2 skippund 1 fjerding, Kjensmo 1 1/2 skippund, Fjuk 1/2 pund og Rud 1 1/2 skippund, - med mindre Thomas Holst kan bevise at samme odelsskatt er betalt. Dog for billig verd framfor noen annen å løse det igjen, om han vil. Han skal gi 10 rdr. i kost og tæring.

Fol. 73 b. Hva Røtnes og Bråeng angår, henvises til nytt stevнемål, da disse gårder er overdratt til andre som ikke er stevnet.

Fogden har stevnet Gunner Saksessønn for leiermål med Gunnor Gunnersdatter. - Utsettes.

Tinglyses: 1. Et pantebrev på 5 fjerdinge tunge med bygsel over hele gården Søndre Vågstad, ugjenløst i 9 år, for 105 rdr., fra Gunner Vågstad til hans ~~bror~~ bror Torsten Hovin. Datert 15.-9.-69.

2. Et kjøpebrev på 8 lispund uten bygsel i Folmo, fra Gulbrand Anderssønn Farset til Tor Engelbretssønn Folmo, for 37 rdr. Datert 4.-6.-68.

Fogden tilbyr seg å betale for sauer som er levert ham her i sognet, og som ennå måtte være ubetalt. Ingen har noe å kreve. - Tingsvitne.

Fol. 74 a. Arne Halvorssønn Fisker (Fischer), borger i Kristiania, boende i Vaterland, framviser i retten et bevis lydende på 20 riksdaler, utstedt til ham av Gunner Erlandssønn Røtnes, hvis bo er forbrutt for hans forseelse med leiermål mot sin slekt. (Jfr. 4.-10.-69) Beviset datert Kristiania 21. januar 1668 (? 1660 ?). Han krever nå de 20 rdr. av fogden. Fogden påstår at samme kapital bør være forbrutt (antagelig fordi beviset ikke var skrevet på riktig sort papir) - som

ikke kan imotsies med rette.

Kvartermester Morten Zinche, med fullmakt fra Villum X Teisen, saksøker Amund Greni for lån 10 rdr. Amund Greni erkjenner at han lånte de 10 rdr. da han bygslet sin gård den 31.-10.-1639 som hans bygselseddel utviser, men sier at han har gitt Villum 20 riksdaler igjen i rente og hovedstol.

Da etterdi resessen formelder at alle obligasjoner som ikke fornyes innen 20 år skal være døde og maktesløse, så bør Amund Greni være fri for dette krav.

Nevnte kvartermester har også stevnet Oluf Østegård for inneværende års skatter som han rester, og som er assignert til kornetten. Oluf møter ikke. Skal derfor bøte 1 mark sølv.

9. november 1669.

Åstedssak mellom Grimsland, Rud og Valstad i Odalen, og Rolstad og Gjølstad i Grue sogn i Solør.

Gjelder ulovlig skoghugst og bråtebruk. Saksøkere er: m. Christen Nielssønn, lektor og kannik i Kristiania, hr. Anders Heide, sogneprest til Strøm, og Christen Christenssønn, kirkegodsets forvalter, og konsorter, med rikens stevning. xx

Tilstede: Fogdens fullmektig Christen Hanssønn og lensmannen Tor Os.

Lagrett fra Odal: 11. Laurits Galterud, 12. Syvert Stomperud, 7. Peder Greåker, 2. Sven Fulu, 9. Mogens Kjølset, 6. Brynild Hammer, 3. Kristoffer Løikvang, 4. Oluf Sundby, 5. Oluf Herrud, 1. Anders Mangset, 8. Kristoffer Kjelsbøl og 10 Torsten Duås.

Fol. 74 b. Hr. Anders Heide møter på egne og m. Christens vegner. For Christen Christenssønn møter Mikkel Jenssønn med fullmakt. Grimslands besittere, Tor og Engelbret, Knut Valstad, Erik Valstad og Gunner Rud møter personlig, alle som saksøkere.

Saksøkte er Syvert Rolstad og Torkel Gjølstad som begge møter. De påstår at det burde vært lagrett og sorenskriver likeså vel fra Grue som fra Odalen.

Prov: Hans Lokshaug og Oluf Engelbretssønn Berger fra

Aurskog. De har vært i besikkelse hos Gulbrand Lauritssønn boende på Tomsberg, og hørt hans ord: Hans skrevne vitnesbyrd gjengis: "Jeg er født og oppdragen på Valstad i Odal og er nå ungefær 80 år gammel, har bodd på Leikvang i 9 år, flyttet derfra til Aurskog prestegjeld for ungefær 40 år siden. Mens jeg var i min oppvekst og mens jeg bodde på Leikvang, visste jeg aldri at Rolstads eller Gjølstads besittere noen tid brukte noe opp i Steinbitberget som på den nordre ende ligger til Torbygden og den søndre del til Øvre Øyset. Ti det rette rådele mellom disse førberørte gårder er den store dal og lønnende bekk som løper ut av Krakemyren (Krachemyren) og derfor kalles Krakebekken. Dersom de på Rolstad eller Gjølstad går over denne bekk og tilegner seg del og part i Steinbitberget, da går de over det rette skjel og dele og gjør urett. Item vet jeg at delet går fra Steinbitknollen i Øst-sneet i Krakebekken. Om alt dette lå en gammel 12-menns dom hos min mor på Valstad der jeg flyttet til Aurskog, i hvilken allting vidtløftigen forklartes. End vet jeg at Erik Søndre Gjølstad og Børger Nordre Gjølstad i min oppvekst leide tjæreverk av min far Laurits Valstad, av Sven Grimsland og av Anders Kud, vestenfor ovennevnte bekk. At dette så i sandhet er, det vil jeg for Gud ansvare, og herpå har jeg gjort min ed for Gud og hans h. ord, for Hans Kristofferssønn Lokshaug og Oluf Søndre Berger, begge boende i Aurskog prestegjeld, den 3. mars 1669.

Gulbrand Lauritssønn."

Fol. 75 a.

- Syvert Rolstad påstår at da Gulbrand Lauritssønn er farbror til Erik Valstad, bør han ikke prove.
2. Nils Hærnes prover: Hans far bodde på Kud for vel 40 år siden. Da brukte de Gjølstads og Rolstads besittere aldri over Krakebekken. Krakebekken er rette dele mellom Gjølstads og Rolstads eiendom og Torbøigdingers skog. Vitnet er ved 60 år gammel.
3. Oluf Vestby, kunde på grunn av alderdom og skrøpelighet ikke møte. Hans prov frambæres av Anders Berger og Oluf Oppi. Han er ved 80 år gammel og minnes ved 60 år tilbake - (o.s.v.)
- Syvert Rolstad angir at Oluf Vestby er besvogret med Tor Grimsland, da hans sønn Einer Vestby har Tores søster til ekte. Mener derfor at Olufs prov ikke bør gjelde.
4. Randi Knutsdatter prover: Den tid hun var hjemme hos sin far Knut Valstad - (o.s.v.). Hun er ved 60 år gammel.

Denne kvinne beskyldes å være Erik Valstads søster, og derfor av solungerne ei provgild vilde aktes.

Fol. 75 b.

5. Laurits skytter (Schötter) prover: For 50 år siden tjente han salig Knut Valstad - (o.s.v.) Er ungefer 70 år gammel.

6. Nils Hørnes, -

7. Gulbrand Einerud (Eignerud) er mot 60 år gammel, tjente på Rud hos Berdinus for 40 år siden, -

- Også de saksøkte har stevnet prov:

1. Isak By prover sin fars Nils Kverners ord! Han tjente Oluf Rolstad. Oluf sa da til ham at rådelet skulde være i høyden på Steinbitberget, ved røsen og i øvre tjernet (Øvretjernet?).

2. Kirstin Tøgersdatter, tjente på Grimsland for 8 eller 9 år siden, da gjette hun heroppe i berget, og likkeså jentene på Gjølstad imot hinannen. Hun hørte at Gunner Knutssønn hadde hugget en bråte som heldte over høyden, den vilde solungene ta fra ham, men gjorde ham ingen forfang på hans arbeide. Samme seggen hørte hun av Nils Grimsland som nå er død.

- Syvert Rolstad legger fram et provsbrev mellom Rolstads og Gjølstads menn og Øvre Øyset, datert 12.-7.-1652.

Fol. 76 a.

Utsettes til 14 dager før st. Hans, med 6 manns lagrett av Odal og 6 mann av Grue.

13. november 1669.

Åstedssak mellom Løken og Loding"udi Løchen haugen" i Ullensaker. Utsatt fra 23.-10.-69.

Lagrett som 23.-10, med Rasmus Jenssønn selv.

Tilståede på fogdens vegner Hans Halvorssønn Frogner, lensmann.

For saksøkeren Jacob Dirichssønn møter hans fullmektig Christen Nielssønn, for hr. Hans Arendtssønn hans sønn Jonas. På bispens vegner møter ingen. Mikkell Jenssønn Løken og Bottel Loding møter personlig.

Mikkell Jenssønn legger fram rikens stevning av 9.-11.-69 mot Rasmus Jenssønn og de 12 menn for seneste forretning, og for at de tok prøvene i ed. Stevningen er til Oslo lagting 2 søgne etter Pauli.

- Utsettes.

Fol. 76 b.

18. november 1669.

Ekstrarett på Hauger i Ullensaker angående salig Maren Michelsdatters barns arv og vergemål.

Tilstede: Fogden Anders Simenssønn og lensmannen Hans Halvorssønn Frogner.

Lagrett: Oluf Lauten, Hans Lauten, Halvor Romsås, Torsten Kyken, Sven Ile og Bottel Hilleren.

Fogden har latt hit beskjedøge til å være formyndere for Michel Kjeldssønn og Gunnhild Kjeldsdatter: Hans Flindrum, (fra Ullensaker) og Oluf Mørdre og Oluf Halstenssønn Henni (hindi) av Nes sogn. (Den første for Gunnhild, de to siste for Michel).

Fogden forlanger at de tre skal antage barnenes arvelodder. Oluf Mørdre undskylder seg med sin alderdom, sin ulærdhet og sine mange små barn. Oluf Halstenssønn er en ung mann, boende på en halv leiemålsgård, undskylder seg med at han ikke er vederheftøg odelsmann.

Fol. 77 a.

Hans Flindrum undskylder seg med sin alderdom.

— Da ettersom Hans Flindrum finnes utvivelsaktig vederheftig, kan lese og skrive og er en forstandig mann, dessuten er jordeiendes, kunde vi ~~si~~ ham ikke for samme formynderskap frikjenne.

Angående de to andre, henvises til deres rette verneting.

Fol. 77b.

24. november 1669.

Alminnelig ting på Os tingstue i Odal.

Tilstede: Fogden Johan Steinkul, Rasmus Jenssønn selv, lensmannen Tor Os med flere.

Lagrett: Oluf Sundby, Kristoffer Kjelsbøl, Oluf Herrud, Engelbret Grimsland, Laurits Galterud og Erik Melgård.

Nils Aslakssønn på vegner av sin far Aslak skredder som nå er svag, saksøker Sigrid Tjøstelsdatter Hammer for penger og verd som hans nå avdøde sønn ~~skatxh~~ Oluf Aslakssønn skal ha gitt henne. Aslak mener hun bør legge det tilbake, ettersom Oluf mot foreldrenes vilje skulde ha holdt seg etter henne, i den mening å ekte henne.

Sigrid møter og påstår at Oluf på ærens vegner hadde begjært henne, både med presten, kapteinen, Oluf Sundby, Otter Nordset og Børger Jerstad. Og på samme condition har han foræret henne et snørlivvirke av svart silke tubin (?), 3

riksdaler i penger, en ring, en kiste for 1 sletdaler og en lås dertil for 1 1/2 ort. Hun mener at hun bør beholde gavene, mellom annet fordi at det var Olufs egne penger, og at han ikke hadde fått noe av det av sine foreldre.

Niðs sier at Oluf har tjent pengene i farens brød, og at hun vel har fått mere.

Dom: Hun bør beholde gavene, og være fri for denne tiltale.

Sak mellom enken Svarthus og Hans Ulleren, utsatt fra 11.-9.-69. Enkens sønn Erik fører prov:

Fol. 78 a.

1. Torbjørn Øyset prøver at våren nest etter at Hans Ulleren hadde lånt Embret Svarthus skattepengene høsten tilforn, da kom det lovte tømmer, 6 tylfter, ned til elven.

2. Gulbrand Øyset som er sjuk. Peder Greåker og Oluf Grønerud prøver hans ord, - som Torbjørns.

3. Laurits Skärer prøver at han samme vår merket 6 tylfter tømmer som kom fra Engelbret Svarthus, med sin bestefars Hans Ullerenes merkeøks. Tømmeret lå da ved Svarthus. Det var forhen taksert av Laurits Knuts sønn etter Hans Ullerenes begjær.

- Dom: Magdalena Svarthus og hennes medarvinger frifinnes for Hans Ullerenes krav.

Rangdi Børstad, ved sin sønn Tore Olssønn, saksøker Elven Bjelker for gjeld 7 ort, og Paul Melstrøm likeens for 7 ort som de skyldte Tores salige far på hestebytte for 3 år siden.

Dom: De bør betale, med kost og tæring.

Fol. 78 b.

Fogden har stevnet Sven Taul for at han skal ha skjeldt Einer Vestbys kvinne utølbørlig på forrige ting, i hennes fravær. (Nota: er å merke at Einer skal ha skjeldt Svens kvinne, og ikke Sven. Blev urett angivet og derfor bakvendt innskrevet.)

Prov: Oluf Tjøstelssønn og Marte Kittelsdatter.

I denne sak trår Engelbret Grimsland, Laurits Galterud og Erik Melgård ut av lagretten, da de er beslektet til partene. Istedet oppnevnes Laurits Steinerud, Peder Greåker og Ingemor Vestby.

Oluf Tjøstelssønn prøver: Einer Vestby sa til Sven

Tauls kvinne Marit Olsdatter: "Du holder hore stor." Dette hendte forleden skuronn, da Einers svin var kommet i Svens åker, og derfor var blitt innsatt i fjøset på Taul.

Fol. 79 a. Marit Kittelsdatter prøver det samme.

Sven var ikke hjemme da opptrinnet foregikk.

- Utsettes.

Fogden krever dom på restanser, men gir henstand til etter jul.

Fol. 79 b.

3. desember 1669.

Ekstrarett på Nesteby tingstue i Vinger.

Sak mellom Sakarias Lier og Hans Fusker, se 3. 3.- og 9.-9.-69. ~~Sammexlagkettixsømxøxøx~~"Og fordi jeg (= Rasmus Jenssønns fullmektig) efter annen befaling blev forhindret med k.m. foreetninger udi Valdris fogderi" utsatt til idag.

Tilstede: Lømsmannen i Odalen Tor Os. Samme lagrett som 9. september.

Kristoffer Boger (som synes å være fullmektig for en av partene) legger fram et skriftlig innlegg, "med hr. Anders Pederssønns hånd på, anlangende den tid han blev fangen av de svenske i nest forleden feidetid".

Fol. 80 a.

Dom: Hans Fusker bør betale Sakarias Lier den fordrede sum penger, og billig kost og tæring, innen halv måneds ~~dag~~ utgang etter dommens forkynnelser, - med mindre han kan lovverge seg derfor selv tredje til neste ting.

Den andre posten i stevningen, angående de 6 tylfter tømmer, som ~~Sakarias~~ Hans Fusker skylder Sakarias Lier. Først pådømt ved ~~søksøkskikk~~ dom av 8.-7.-1658.

Dom: Hans Fusker skal levere de 6 tylfter til Sakarias kommende vår. Om det ikke skjer, skal Hans betale tømmeret etter samme pris som det kostet i Bingen i 1659.

(Som prov var innstevnt: Børger Lier, Amund Lier, Mikkell Fusker, Oluf Nord og Arne Stømner.)

8. januar 1670.

Ting på Melstrøm tingstue i Odalen.

Tilstede: Fogden Johan Steinkul, Rasmus Jenssønn selv, lensmannen Tor Os, med flere.

Lagrett: Børger Jerstad, Kristoffer Kjelsbøl, Oluf Børgen, Anders Mangset, Syvert Solllaust og Syvert Stomperud.

Fol. 81 a. Fogden krever dom på de restanser som ikke ble betalt innen jul. (Jfr. 24.-11.-69) De resterende ber om utsettelse. Dom: De skal betale. - Herfra undtatt Kristoffer Kjelsbøl som vil føre prov for at han har betalt 2 1 rdr. mer enn det er trukket fra på hans restans.

13. januar 1670.

Kettergang på Vågstad tingstue i Nes.

Angår vergemålet for Kjeld Stubs og Maren Michelsdatters sønn Michel Kjeldssønn.

Tilstede: For fogden hans bror unge Anders Simenssønn
Lensmannen Søren Røtnes.

Lagrett: Oluf Kjølstad, Jon Vågstad, Mikkell Bierche (= Bjørke ? eller Bjørk ?), Oluf Vormnes, Sven Esval og Kristen Fenstad.

Fogden har innkalt Oluf Mørdre og Halvor Røtnes til å overta vergemålet.

Fol. 81 b. Oluf Mørdre møter. For Halvor Røtnes som er syk, møter hans sønn Iver Halvorssønn. Begge undslår seg for vergemålet, på grunn av vankundighet. De kan hverken lese eller skrive. Halvor Røtnes skal allerede ha vergemålet for sine brorbarn, salig Amund Bratuolds som bodde på Hadeland (= Bratval i Jevnaker ?), og sin søster Birgitte Fossum av Blaker, hennes barns formynderskap.

Hertil er å akte at han ikke har annammet til seg salig Amunds barnegods, men at det er hos moren. Halvor bør bare som en farbror ha oppsyn med dem etter loven.

- Dom: Oluf Mørdre og Halvor Røtnes - bør samme

Fol. 82 a. arv og vergemål at anta og tilsvare.

(Tingbok nr. 13 inneholder 94 nummererte blad. Derav er 82 beskrevene. Den er for aller største del ført av en ikke navngitt fullmektig. Må være Hans Thormose sønn (Holst) på Flatby i Ullensaker)